

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

9. 'Θόος Πατησίων ἀριθ. 9.

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσύμμου, χαρτονομισμάτων, χρυσῶν κ τ λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αὐγούστου Μακέ: Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ, (μετὰ εἰκόνων) μετάφρασις Λαρ. Ἀννίνου, (συνέχεια). — Fortuné Boisgobey: ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ, μετάφρασις Αἰσώπου, (συνέχεια). — Κ. Φέρστερ: ΕΝΕΚΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ, διήγημα. (Συν. καὶ τέλος).

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ προαληρωτία

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσῶ 15. Ἐν Ρωσίᾳ ρούβλια 6.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ:

ΡΟΔΟΥ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

Διήγημα

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΚΕ

Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΥ

[Συνέχεια]

Ὁ Γεράρδος, ἐνῶ ἐβάδιζον, διέκρινεν εἰς τὸν λευκὸν πρὸς ἀριστεράν, ἵππους βόσκοντας. Ἐμεθύσθη ἀναπνέων τὸν ἐλεύθερον ἀέρα, βλέπων τὴν ἐλευθέραν ἔκτασιν, ἐπιθυμία δέ τις ἀκατανίκητος, μανιώδης πόθος ἐλευθερίας ἐφλόγισεν ἐν ἀκαρεὶ τῷ πνεύματι. Τὴν ἑξάψιν του συνεπλήρωσεν ἡ προκλητικὴ θεὰ μακρῶς σπάθης, ἣν ἔβλεπεν ἔμπροσθέν του ταλαντευομένην παρὰ τὸ πλευρὸν ἐνὸς τῶν Ἀγγλων. Διὰ βιαίας ὠθήσεως τοῦ ὤμου ἔρριψεν εἰς τὸ ὕδωρ τῆς δεξμενῆς τὸν πρὸς τὰ δεξιὰ του εὐρισκόμενον στρατιώτην. Ταχὺς ὡς ὁ κεραυνὸς ἔσυρεν ἐκ τοῦ χολοῦ τὴν σπάθην τοῦ ἄλλου καὶ ἐπέτηθη κατὰ τῶν τριῶν ἐτέρων φυλάκων του ὁ ἀφοπλισθεὶς στρατιώτης ἔπασσε πρῶτος ὁ Γεράρδος ἀπέκρουσε τὸ ξιφὸς τοῦ ἐτέρου περάσας διαμπαξ τὸν λάρυγγά του διὰ τοῦ ἰδικοῦ του.

Τὸν τελευταῖον κατέβαλε διὰ τῶν εὐρώστων χειρῶν του, ἀφήρηκε τὸ ξιφὸς του, τὸ ὅποιον συνέτριψε, τὸν ἐξάλισε διὰ κτυπήματος τῆς λαβῆς κατὰ τοῦ κρανίου του καὶ διασκελίζων τὸν φραγμὸν, περῶν τὴν τάφρον, ἐξέλεξε τὸν καλλίτερον ἐκ τῶν βοσκόντων ἵππων, ἐπέρασε διὰ τῶν σιαγόνων του τὴν ζώνην του ἀντὶ χαλινοῦ, ἀνῆλθεν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐμμανῶς κεντῶν τὰ πλευρά του, ἔδραμε διευθυνόμενος πρὸς πλησιόχωρον δάσος, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου ἠφανίσθη.

Ἦκουσε κραυγὰς ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ὀπισθέν του ἔπειτα οὐδὲν πλέον ἤκουσεν. Ὑλοτόμοι τινὲς πτοηθέντες τὸν εἶχον ἰδεῖν ἤλλαξε πορείαν καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸν ὁδόν, ἣν ἠκολούθησεν ἐπὶ μίαν ὥραν

Ὁ ἵππος ἔτρεχεν ἀστραπηδὸν ὡς ἐμμανῆς.

Τέλος κατέπεσεν ἀπνους, νεκρὸς σχεδόν. Ὁ Γεράρδος τότε εἰσεχώρησε περὶ εἰς τὰ ἔλη, διήλθε διὰ πολλῶν γεφυρῶν καὶ μὴ βλέπων τινὰ καταδιώκοντα αὐτόν, ὥστε ν' ἀνησυχῆ, ἔσταμάτησε τέλος ὅπως ἀναπνεύσῃ.

Ἐμπροσθέν του, εἰς τὸν ὀρίζοντα, ἐφαίνοντο ἀνυψούμενα πολλὰ κωδωνοστάσια πρὸς ποῖον ἐξ αὐτῶν νὰ διευθυνθῆ; Ὁ Γεράρδος εἰσήλθεν εἰς ἐν ἀγρακῆπιον, ἠρώτησε καὶ ἔμαθεν ὅτι εὐρίσκειτο εἰς ἀπόστασιν δύο λευγῶν ἀπὸ τῆς Λευζης, τριῶν ἀπὸ τοῦ Σοανῆ καὶ δύο ἀπὸ τοῦ γαλλικοῦ στρατοπέδου. Ἐμαθεν ἐπίσης ὅτι τὸ μέρος ἐκεῖνο ἦτο ἡσυχον καὶ ὅτι δὲν εἶχον φανῆ εἰς τὰ πέριξ οὔτε Γάλλοι οὔτε Ὀλλανδοί, τότε δὲ πλήρης χαρᾶς καὶ ζέσεως ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ ἔφθανεν εἰς τὰς πρυφυλακὰς ἐντὸς μιᾶς ὥρας. Ἐπελήφθη θαρραλέως τῆς ὁδοπορίας τῶν δύο λευγῶν.

Ἐνῶ διήρχετο μικρὰν γέφυραν ὑπὸ τινὰ ὑδροφράκτην ὅπως συντάμη τὴν ὁδόν, ἤκουσε κραυγὴν ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς του. Ἀνὴρ τις ἐβάδιζεν ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ αὐλακος περιτετυλιγμένος ἐντὸς μανδύου γάλλου ἀξιωματικοῦ. Ἡ κραυγὴ αὕτη ἔκρουσε ταυτοχρόνως τὴν ἀκοὴν καὶ τὴν καρδίαν τοῦ Γεράρδου.

— Παιδί μου! ἐκράυγασεν ὁ ἄγνωστος.

— Ἰασπίνε! ἀνεβόησεν ὁ Γεράρδος τρέχων πρὸς τὸν παιδαγωγὸν του καὶ σφίγγων αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας του.

— Ποῦ ὑπάγεις, δυστυχισμένε;

— Ποῦ ὑπάγεις; εἰς τὸ στρατόπεδον...

— Ὑπάγεις εἰς τὸν θάνατον!... γνωρίζουν τὰ πάντα.

— Τί γνωρίζουν;

— Τὴν δραπέτευσίν σου, τὴν ἀπαγωγὴν τῆς Ἀντωνιέττας.

— Ἡ Ἀντωνιέττα ἀπήχθη! ἀνέκραξεν ὁ νέος ὠχρῶν παρὰ τίνος;

— Πῶς! δὲν τὴν ἀπήγαγες σύ;

Ὁ Ἰασπίνος τότε διηγῆθη πρὸς αὐτὸν ὅσα ἔμαθε παρὰ τοῦ Ρυδαντέλ, τὴν γνώ-

μην ὄλου τοῦ στρατοῦ καὶ τὰς ἀπειλὰς τοῦ Λουβοά.

Τὸ νέον τοῦτο τραῦμα ὀλίγον ἔλειψε νὰ καταβάλῃ διὰ μιᾶς τὰς ἐναπομεινούσας ἀκόμη εἰς τὸν Γεράρδον ὀλίγας δυνάμεις. Ἐν τούτοις ἐσκέπτετο μόνον περὶ τῆς ἀτυχῆς νεανίδος καὶ ἐλησμονεῖ τὴν κινδυνεύουσαν τιμὴν του.

— Ἡ Ἀντωνιέττα ἐγένετο ἀφαντος! ἐπανελάμβανεν ἡ τιμὰσθη, ἐφονεύθη ἴσως!... Ἀλλὰ θὰ εὐρίσκον τὸ σῶμά της... Ἐγένετο ἀφαντος!... αὐτὸ μόνον πιστεύω, εἶνε ἡ μόνη ἐλπίς, ἦτις μοῦ ὑπολείπεται, προσέθηκεν ὁ ἀτυχῆς.

Καὶ διητυθύνθη πρὸς τὸ στρατόπεδον.

— Δὲν θὰ ὑπάγεις, εἶπεν ὁ Ἰασπίνος.

— Τί λέγεις;

— Λέγω, ὅτι ἂν ἐμφανισθῆς μόνον εἰς τὸ στρατόπεδον, ὁ πρῶτος, ὅστις θὰ σέ συναντήσῃ, θὰ σέ φονεύσῃ δι' ἐνὸς πυροβολισμοῦ.

— Εἶσαι τρελλός; ἀπήντησεν ὁ Γεράρδος μὴπως ἐτρελλάθησεν καὶ αὐτοῖ; Ἀποῦ ἐπιστρέφω εἰς τὸ στρατόπεδον, δὲν εἶνε ἀπόδειξις ὅτι δὲν ἐλιποτάκτησα; Ἄν ἠτο μὴ πρὸς τὸν ἐχθρόν, διατί νὰ ἐπανέλθω;

— Μείνε, παιδί μου, σὲ παρακαλῶ!

— Τί λέγεις;... Ὄταν ἡ ἀτιμία εἶνε ἐδῶ καὶ ὁ θάνατος ἐκεῖ πέραν, νομίζεις ὅτι θὰ διστάσω; Ἀποῦ ἐκεῖ πέραν θὰ μάθω τί ἐγείνην ἡ Ἀντωνιέττα, ἀποῦ δὲν ἔχω παρὰ νὰ φανῶ, διὰ νὰ διαλυθῇ πᾶσα ἀμφιβολία, πᾶσα ὑποψία, θὰ ἤμην ὁ ἀνανδρότατος καὶ ὁ ἠλιθιώτατος ἐνταῦτῳ τῶν ἀνθρώπων, ἂν ἐντὸς ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας δὲν μετέβαινον εἰς τὸ γαλλικὸν στρατόπεδον.

Ὁ Ἰασπίνος ἐγονυπέτησε τρέμων ἐνώπιόν του.

— Ὄταν ἔχης νὰ κάμῃς μὲ τὸν Λουβοά, τίποτε δὲν θ' ἀποδείξῃς, τοῦ εἶπεν ὁ ἀκαταστραφῆς, ἀνάβαλε!

— Οὔτε μίαν στιγμὴν.

— Σὲ περιμένουν, σοῦ λέγω, διὰ νὰ σέ τουφεκίσουν.

— Ἔστω, δὲν θὰ μὲ περιμένουν ἐπὶ πολὺ, Ἰασπίνε. Ἡ Ἀντωνιέττα εἶνε νεκρά, ἡ ἡτιμᾶσμένη, ἡ περιέπεσεν εἰς τὴν

έξουσίαν τοῦ Λουβοά, δὲν εἶνε ἀληθές;

— Φεῦ! Θεέ μου!

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τί ἄλλο πρέπει νὰ πράξω παρὰ ν' ἀποθάνω καὶ ν' ἀποθάνω ταχέως; Χαῖρε!

Καὶ παρὰ τὰ δάκρυα καὶ τὰς ἰκεσίας τοῦ παιδαγωγοῦ του, συρομένου παρὰ τοὺς πόδας του, ὁ νέος, ἀφοῦ τὸν ἠσπάσθη μετὰ στοργῆς, ἀπεσπάσθη ἐκ τῆς ἀγκάλης του καὶ ἔδραμε πρὸς τὸ γαλλικὸν στρατόπεδον μετὰ σπουδῆς ὑπὸ διπλῆς κατεχόμενος μέθης, τῆς ὀργῆς καὶ τῆς ἀπελπισίας.

ΝΒ'

Ο ΗΝΙΟΧΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΓΟΥΔΙΕΛΜΟΥ

Ἡ μαρκησία παρετήρησε μετὰ τινος ἀνησυχίας τὴν ἐσπευσμένην ἀναχώρησιν τοῦ βασιλέως. Ἀνέμενε νὰ τὸν ἴδῃ ἀνερχόμενον πάλιν εἰς τὰ δωμάτια τῆς, καὶ ἠλπίζεν ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ προσθέσῃ μερικὰ κτυπήματα εἰς τὴν θριαμβευτικὴν αὐτῆς ἀντεκδίκησιν κατὰ τοῦ Λουβοά.

Ἄλλ' ὅτε εἶδεν ἐαυτὴν μόνην καὶ ἔμαθε τὰς ἐρωτήσεις, ἃς ὁ βασιλεὺς ἀπέτεινε πρὸς τὴν ἠγουμένην, ὑπόπτεισε σατάνικὴν τινα ἐφεύρεσιν ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ, ἧς τὸ ἀποτέλεσμα εἶχε καταρρίψει τοὺς ὑπολογισμούς τῆς.

Ἐκρούσε τὸν κωδωνίσκον καὶ προσεκάλεσε τοὺς θαλαμηπόλους τῆς. Ἠγέρθη καὶ ἐκάθησε πλησίον τῆς ἐστίας παρὰ τὴν τράπεζάν τῆς. Προσεκάλεσε τὸν Μανσώ, ὅστις διηγήθη αὐτῇ πᾶν ὅ,τι ἤκουσε περὶ τῆς συνδιαλέξεως τοῦ βασιλέως μετὰ τῆς ἠγουμένης καὶ περὶ τῆς διαθεβαιώσεως, ἣν παρέσχεν ἡ τελευταία αὐτῇ ὡς πρὸς τὴν ἀναχώρησιν ἢ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς Ἀντωνιέττας.

Ἄντι νὰ προσκαλέσῃ καὶ αὐτὴ τὴν ἠγουμένην, ἡ μαρκησία ἐσυλλογίσθη ὅτι ἀμφορότερον θὰ ἦτο γὰρ μὴ προδώσῃ τὴν συγκίνησιν τῆς δεικνύουσα περιέργειαν. Ἠρέσθη εἰς τ' ἀνακοινωθέντα αὐτῇ παρὰ τοῦ Μανσώ. Ὁ Μανσώ εἶχεν ἀκούσει τὸν Λουβοά ἐπανειλημμένως προφέροντα τὴν λέξιν «προδοσία». Τὸ ὄνομα τοῦ Λαθερνῆ ἀνεμινύετο συχνάκις εἰς τὴν συνδιάλεξιν, ζωηρὰν οὖσαν καὶ ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως καὶ ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ. Αἱ ἐνδείξεις αὐτὰ ἤρκεσαν ὅπως ἐξεγερῶσιν εἰς τὸ πνεῦμα τῆς μαρκησίας σοβαρὰν ἀνησυχίαν. Ἐπρεπεν ἀντιπάσης θυσίας νὰ μᾶθῃ, διατί ὁ βασιλεὺς ἐπέστρεψεν εἰς Βηθλεέμ, ἀντὶ ν' ἀνέλθῃ εἰς τὰ δωμάτια τῆς καὶ τὴν ἀποχαριτείσῃ.

Ὁ Μανσώ ἀπήντησεν, ὅτι ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ἐπανάλαβε πολλάκις τὴν φράσιν: «Ἄς σεβασθῶμεν τὸν ὕπνον τῆς μαρκησίας.» Ἄλλ' αὐτὴ ἐγίνωσκε καλῶς τὸν ἐγωισμὸν τοῦ ἠγεμόνος, ὥστε δὲν ἐπίστευσεν ὅτι ἠθέλησε πράγματι νὰ σεβασθῇ τὸν ὕπνον τῆς. Ἀφ' ἐτέρου ἐγίνωσκε τὴν ἀβρότητα καὶ τὴν ἀπέχθειαν, ἣν ἠσπάζετο ὁ βασιλεὺς πρὸς τὰς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ ἑριδας. Οὐδὲμία λοιπὸν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία ὁ βασι-

λεὺς εἶχεν ἀναχωρήσει κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διὰ νὰ μὴ προκαλέσῃ σκάνδαλα, εἶχε μεταβῆ δὲ εἰς Βηθλεέμ διὰ νὰ λάβῃ τὰς δεούσας πληροφορίας παρ' αὐτοῦ τοῦ Λουβοά.

Ἡ μαρκησία ἀπεφάσισεν ἐν τάχει.

— Ἴππευσε, ἀγαπητέ μου Μανσώ, εἶπε, χωρὶς νὰ χάσῃς στιγμήν. Τὸ εἰξεύρω ὅτι σὲ κουράζω, ἀλλ' εἶσαι πολὺ ἀφωσιωμένος εἰς ἐμέ, καὶ πιστεύω ὅτι προθύμως ὑποβάλλεσαι χάριν ἐμοῦ εἰς κόπους.

— Ἡ ζωὴ μου ἀνήκει εἰς τὴν κυρίαν, ἀπήντησεν ὁ Μανσώ, καὶ ἡ καρδία μου ἐπίσης.

— Ἐγὼ πεποίθησιν εἰς σέ, φίλε μου, πῆγαινε λοιπὸν εἰς τὸ στρατόπεδον. Ἀκροάσθητι, ἀλλὰ μὴ ἐρωτήσης· σύναξε πᾶν ὅ,τι λέγεται, μάθε πᾶν ὅ,τι φρονοῦν ἐκεῖ πέραν περὶ τῶν σημερινῶν μας συμβάντων. Διὰ νὰ λάβῃς καλὰς πληροφορίας, ἰδέ, παραδείγματος χάριν, εἶτε τὸν ἄββᾶν Ἰασπίνον, ὅστις εἶνε φίλος μου, εἶτε αὐτὸν τὸν κύριον Λαθερνῆ. Τέλος πάντων μὴ ἐπανέλθῃς εἰς Ἄγιον Γισλάνον πρὶν ἢ μᾶθῃς ποῖαν κατεπίγουσάν ἀφορμὴν εἶχεν ὁ βασιλεὺς διὰ ν' ἀναχωρήσῃ τόσο ἐσπευσμένως.

Ὁ Μανσώ προσέκλινε καὶ διηθύνθη πρὸς τὴν θύραν.

Ἡ μαρκησία ἐκρούσεν αὐτὴς τὸν κωδωνίσκον.

Ἐνεφανίσθη τὴν φορὰν ταύτην ἡ Νανῶν, ἣτις ἀνεκοίνωσε πρὸς τὴν κυρίαν τῆς, ὅτι τὰ πάντα ἔβαινον κατ' εὐχὴν. Ἡ εἰσδοσ τῆς Ἀντωνιέττας εἰς τὴν μονὴν ἐγένετο χωρὶς κανεὶς νὰ τὸ ἐνηοῆσῃ, ἡ δὲ Ἀντωνιέττα μετὰ μακρὰν λιποθυμίαν, ἀνέκτησε τὰς αἰσθήσεις τῆς ἐν τῷ θαλάμῳ τῆς Νανῶν, χωρὶς νὰ γινώσκῃ ποῦ εὐρίσκεται. Ἡ θεὰ τῆς ἐστίας, τῆς κλίνης καὶ αἱ ἐπιδαφιλευθεῖσαι αὐτῇ περιθάψεις κατεπράυναν τὸν παροξυσμὸν τῆς. Χαύνωσις μεγάλη, προσιμιὸν πυρετοῦ κατελάμβανε τὰ ἀπηυδακτά μέλη τῆς νεάνιδος. Λέξεις τινες ἀσυνάρτητοι καὶ ἀνευ ἐννοίας, προπάντων δὲ τὸ ὄνομα τοῦ Γεράρδου, ἐξήρχοντο κατὰ πᾶσαν στιγμήν ἀπὸ τὰ χεῖλη τῆς. Ἡ Νανῶν εἶχε κλείσει τὴν θύραν, εἶχε παραλάβει τὴν κλειδα, εἶχεν ἀποπέμψει τὰς ὑπηρεσίας, ὡν αἱ πλεῖσταὶ ἀλλως τε εἶχον ἤδη πρὸ πολλῆς ὥρας κατακλιθῆ. Ἠρῆτο δὲ διὰ νὰ λάβῃ νέας διαταγὰς, ζητοῦσα ἐνταυτῇ καὶ πάλιν συγγνώμην διὰ τὰ φρικτὰ ἀμαρτήματα, εἰς ἃ ὁ διάβολος τὴν εἶχε παρακινήσει νὰ ὑποπέσῃ.

Ἡ κυρία Μαιντενὼν ἐθαύμασε τὴν πρᾶξι τῆς φιλενάδας τῆς δεσπινίδος Βαλδιέν, ἐνδομύχως δ' ἐχάρη διὰ τὰ ἀμαρτήματα αὐτῆς. Ἡ Νανῶν ἐπλήρωνεν ἀκριβὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς ἀθωότητός τῆς, ὥστε δὲν ὑπῆρχεν ἀφορμὴ σοβαρὰ δυσαρκειάς.

Ἡ μαρκησία ἐξεπλήττετο, διότι δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀκούσει ἀναχωροῦντα τὸν ἵππον τοῦ Μανσώ, ὅτε ἡ θύρα ἠνοιχθῆ καὶ ἐνεφανίσθη ὁ ἐπιστάτης τῆς.

— Ἀκόμη εἶσαι ἐδῶ, Μανσώ; τὸν ἠρώτησεν.

— Ναί, κυρία ἡτοιμαζόμενη ν' ἀναχωρήσω, ὅτε ἐκρατήθη ἕνεκα περιέργου φιλονεικίας.

— Τί συνέβη, Μανσώ;

— Γνωρίζετε, κυρία, ὅτι σὰς ἐπανεφέρην ἐδῶ εἰς ἠνίοχος Ὀλλανδός.

— Βεβαίως, τὸ γνωρίζω.

— Λοιπὸν, κυρία, αὐτὸς δὲν εἶνε ἠνίοχος· εἶνε ἀνθρώπος δαιμονισμένος.

— Δὲν εἶνε εὐχαριστημένος; δὲν τὸν περιποιήθησαν καλὰ;

— Κυρία, ὅ,τι καὶ ἂν τοῦ προσέφεραν τὸ ἠρήθη.

— Δικαιοῦται νὰ πῆ τὸν καλλίτερον οἶνόν μας, Μανσώ.

— Κυρία, διέταξα νὰ τοῦ προσφέρωσιν ἀπὸ ἐκεῖνον ὅπου πίνει ὁ βασιλεὺς· ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἠθέλησε νὰ πῆ.

— Πολὺ δύσκολος εἶνε. Ἰσως προτιμᾷ τὸν ζῦθον· ἀλλὰ σεῖς δὲν ἔχετε, νομίζω;

— Ἀπεποιήθη νὰ πῆ μαζί με τὸν ἠνιοχόν σας καὶ τὸν θεράποντά σας, αἵτινες προσεφέροντο λίαν εὐγενῶς, ὀφείλω νὰ τὸ ὁμολογήσω, διότι τὸν ἐθεώρουν ὡς θεὸν σωτήρα, διότι ἐπανεφέρει τὴν κυρίαν. Ἄλλ' ἐν τούτοις αὐτὸς δὲν ἠθέλησε ν' ἀκούσῃ τίποτε. Ἀπόθησε τὰς φιάλας καὶ τὰ ποτήρια· ἀπεποιήθη ὅλας τὰς προτάσεις, ἐκτός τὰς γενόμενὰς ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τοῦ βασιλέως Γουδιέλμου.

— Αἶ, λοιπὸν τότε δὲν ἔχω λόγον νὰ παραπονεθῶ. Εἶνε πολὺ ἀβρόφρων αὐτὸς ὁ ἠνίοχος.

— Ναί, ἀλλ' οἱ ἰδιόμοι μας δυσηρεστήθησαν καὶ ἤθελαν νὰ τὸν ἀναγκάσουν νὰ πῆ ὑπὲρ τῆς υἰείας τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας.

— Εἶνε φαῦλοι καὶ ἀφιλόξενοι. Ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς δὲν εἶνε ὑπήκοος Γάλλος· τὸν ζενίζω ἐγὼ καὶ ἔπρεπε νὰ φερθοῦν πρὸς αὐτὸν μὲ διακρίσιν καὶ σεβασμὸν.

— ὦ, κυρία· ἐπέβαλε μόνος του τὸν σεβασμὸν; σὰς βεβαίω ἀπόθησε, καθὼς σὰς εἶπα, τὸ προσφερόμενον πρὸς αὐτὸν ποτήριον, ἀλλὰ ταυτοχρόνως καὶ διὰ τῆς αὐτῆς χειρὸς ἔρριψε τὸν ἠνιοχόν σας ἐξω ἀπὸ τὸ παράθυρον.

— ὦ, ὦ! — Καὶ ἐπειδὴ οἱ ὑπηρετὰι, ἤθελον νὰ ἐκδικήσωσι τὸν σύντροφόν των, ἤρπασεν ἕνα ἐξ αὐτῶν καὶ δι' αὐτοῦ ἐκτύπησε τοὺς ἄλλους.

Ἡ μαρκησία ἤρχισε νὰ γελᾷ.

— Τί θέλεις νὰ κάμω ὡς πρὸς αὐτό; εἶπεν ἀναφέρουσαι πρὸς ἐμέ διὰ νὰ ἐπεμβῶ καὶ νὰ ἐπιφέρω τὴν τάξιν;

— Ὅχι, κυρία, ἀλλά...

— Λοιπὸν; ἀφῆσέ τον νὰ δείρῃ αὐτὰ τὰ ἀγενῆ πλάσματα, ἀφοῦ τὸν εὐχαρίστη' τοῦ ὀφείλομεν ὑποχρεώσεως.

— ὦ! ἂν ἐπρόκειτο περὶ τῆς ράχως τῶν ἀχρείων αὐτῶν, ὑπομονή· δὲν θὰ ἠνώχλουν βέβαια τὴν κυρίαν· ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀκόμη εὐχαριστημένος.

— Τί θέλει; ν' ἀναχωρήσῃ ἴσως; Ἄν πράγματι στενωχωρεῖται εὐρισκόμενος μακρὰν τῆς πατρίδος του καὶ ἂν δὲν εὐρίσκη τὸν οἶνόν μου καλλίτερον ἀπὸ τὸν χαρακτήρα τῶν ὑπηρετῶν μου, ἃς τοῦ

δώσουν δέκα λουδοβίκεια, είκοσι, τριάκοντα και ἄς ἀναχωρήσῃ.

— Ὅλον τὸ ἐναντίον, κυρία, ἀπαιτεῖ θέλει νὰ σᾶς ἴδῃ καὶ ἐκπλήττεται, διότι ἀκόμη δὲν τὸν προσεκαλέσατε!

— Μπᾶ! ἀνέκραξεν ἡ μαρκησία ἐκπληκτός. Ἴσως τῇ ἀληθείᾳ προέλειψα νὰ φανῶ πρὸς αὐτὸν ἀβρόφρων. Βέβαια, ἔπρεπε νὰ τὸν εὐχαριστήσω αὐτοπροσώπως, τοῦλάχιστον πρὸς χάριν τοῦ κυρίου του. Εἰς παρομοίαν περιστασίν ὁ ἡνίοχος αὐτὸς δύναται νὰ διεκδικήσῃ δικαιώματα πρέσβειας. Ἄλλως τε ἐνδέχεται νὰ εἶνε ἀνθρώπος μᾶλλον ἐξηγουερισμένος, προτιμῶν μίαν καλὴν λέξιν ἀπὸ κύλινδρον χρυσοῦν νομισμάτων. Εἶπε νὰ τὸν φέρουν ἐπάνω, Μανσῶ.

— Προσέξτε, κυρία! δὲν εἰξευρέτε τί ἀνθρώπος ἢμπορεῖ νὰ εἶνε αὐτός; ἐγὼ τὸν νομίζω τρελλόν.

— Διότι, ἐζήτησε νὰ μὲ ἴδῃ; Εἶπε νὰ τὸν φέρουν, σοῦ λέγω.

— Λοιπόν, κυρία, ἀφοῦ πρέπει νὰ σᾶς τὸ ὁμολογήσω, μάθετε ὅτι σᾶς ἐκατηγόρησε μεγαλοφώνως διὰ τὴν ἀσπλαγχτικὴν σας καὶ διὰ τὴν ἀγένειάν σας. Ἄν μέλλει νὰ δειπνήσω εἰς Ἅγιον Γισλανόν, εἶπε, δὲν θὰ φάγω εἰς τὸ μαγειρεῖον μὲ τοὺς ὑπρέτας, ἀλλ' εἰς τὸ ἐστιατόριον τῆς κυρίας Μαιντενῶν, μαζί μὲ αὐτήν. Τί φρονεῖτε μετὰ τοῦτο; νομίζετε ὅτι εἶνε εἰς τὰ σωστά του αὐτὸς ὁ ἡνίοχος;

Ἡ μαρκησία διέστειλεν ἔκθαμβος τοὺς ὀφθαλμούς· ἡ ἀπαίτησις τῇ ἐφαινετο εἰς ἀκρὸν ὑπερβολικὴν.

— Τί πρέπει νὰ κάμω; ἠρώτησεν ὁ ἐπιστάτης· θορυβεῖ πολὺ κάτω καὶ ἀφοῦ ἔφυγα ἐγὼ, κανεὶς δὲν ἢμπορεῖ νὰ ἐπιβληθῇ εἰς αὐτόν· διότι, νομίζω, ὅτι ἡ κυρία δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν βίαν.

Ἡ μαρκησία ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν, εἶτα ὡς νὰ ἐπήρχετο εἰς τὸν νοῦν τῆς αἰφνιδίως τις ἰδέα:

— Τί ἀνθρώπος εἶνε; ἠρώτησεν;

— Ὑψηλός, χονδρός, ρωμαλέος.

— Ποίᾳς ἡλικίας;

— Μᾶλλον ἐξήκοντα, παρὰ πενήκοντα ἐτῶν.

— Εἰς τοιαύτην ἡλικίαν καὶ αὐτοὶ οἱ τρελλοὶ εἶνε φρόνιμοι· ἄλλως τε ὁ Γουλιέλμος Γ' δὲν θὰ μ' ἐνεπιστεύετο μόνην εἰς ἓνα τρελλόν. Πήγαινε, σοῦ λέγω, νὰ τὸν φέρῃς ἐδῶ αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον.

— ὦ, κυρία!

— Καὶ ἀναχώρησε ἄνευ ἀναβολῆς εἰς Βηθλεέμ, προσέθηκεν ἡ μαρκησία, ἥς τὸ ἐπιτακτικὸν ὕφος ἦτο ἀκαταμάχητον χωρὶς νὰ ζημιούται ἐξ αὐτοῦ ἡ ἡπιότης καὶ ἡ ἡμερία της.

Ὁ Μανσῶ ὑπήκουσεν. Ἡ Νανὼν ἐστάθρως τοὺς βραχίονας ἐπὶ τοῦ εὐρέος στήθους της, ὡς νὰ ἤθελε νὰ δεῖξῃ ὅτι ἤρκει αὐτῇ μόνῃ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν κυρίαν τῆς ἐν ἀνάγκῃ καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ κολοσσοῦ τῆς Ρόδου.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς ἠκούσθη εἰς τὴν κλίμακα τῶν ὑπηρετῶν βῆμα βραδύ καὶ βαρὺ καὶ ἡ μαρκησία εἶδεν εἰσερχόμενον ὀπίσθεν ἑνὸς θεράποντος φωτίζοντος μετὰ

πολλῆς δυσθυμίας τὴν δίοδον εἰς τὸν ὑψηλὸν καὶ παχύσαρκον ἄνδρα, περὶ οὗ εἶχεν ὀμιλήσει ὁ Μανσῶ.

Ἡ κυρία Μαιντενῶν εἶχε διατάξει ν' ἀνάψωσι τινὰ κηρία, καὶ ὑπὸ τὴν λάμψιν αὐτῶν ἐξήταζε τὴν μορφήν τοῦ ἐπισκέπτου.

Εἰσῆλθεν οὗτος ἄνευ ἀμηχανίας, ἄνευ θορύβου, ἄνευ στενοχωρίας. Ἐφερεν ἀπλοῦν ἔνδυμα ἐκ πρασίνου ἐριούχου· τὸ ὑποκάμισόν του ἦτο ἐκ λεπτοῦ ὑφάσματος καὶ καθαρὸν· οἱ πτερνιστήρες του ἐμαρτύρουν θέσιν ἀνωτέραν τῆς τοῦ ἡνίοχου· τὸ βαρὺ δὲ καὶ γαλήνιον ἠθὸς του καὶ ἡ ἀπρόθυμος κανονικότης μετ' ἧς ἡ βραεῖα τοῦ σώματός του μάζα ἐκινεῖτο, ἐνέφαινον ὅτι δὲν ἦτο συνειθισμένος νὰ ὑπηρετῇ ἄλλους. Ἄν δέ τις ἐκ τῆς οἰκοστολῆς ἐξ ἧς κρίνεται ὁ κύριος τοῦ θεράποντος ἔφερε τὸ βλέμμα πρὸς τοὺς ὀφθαλμούς του, ἐξ ὧν κρίνεται αὐτὸς οὗτος ὁ θεράπων, ἔβλεπεν ὅτι ὁ ἡνίοχος τοῦ Γουλιέλμου Γ', μὲ τὸ εὐσταθὲς καὶ ἐμβριθὲς βλέμμα του, ὁμοίως μᾶλλον πρὸς ἀνθρώπον ἐλεύθερον, παρὰ πρὸς ὑπρέτην.

Ἡ μαρκησία παρατήρησεν ὅλας ταύτας τὰς λεπτομερείας δι' ἑνὸς μόνου βλέμματος.

Ὁ ἄγνωστος προὐχώρησε βήματά τινα.

— Δὲν εἶνε μεθυσμένος, εἶπε κατ' ἐαυτὴν ἡ μαρκησία.

Καὶ ἐμειδίασε πρὸς αὐτὸν μετ' ὄλης τῆς χάριτός της. Ὁ Ὀλλανδὸς ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ὅπως τὴν χαιρετίσῃ.

— Ὀλλανδικὸς χαιρετισμὸς! ἐσκέφθη ἡ μαρκησία· ἀλλ' ὅπως δῆποτε εἶνε χαιρετισμὸς καὶ αὐτός.

Ὁ νεήλυς ἐστράφη πρὸς τὸν θεράποντα, ὅστις ἀπέμεινε χαίνων, περίλυπος, διότι ἔβλεπε τὴν κυρίαν του μειδιώσαν πρὸς τὸν χυδαῖον ἐκεῖνον. Ἄλλ' ὁ χυδαῖος αὐτὸς εἰξευρε νὰ δώσῃ τόσῳ παραδόξῳ ἔκφρασιν εἰς τὸ βλέμμα του, ὥστε ὁ θεράπων παραλαβὼν τὴν δαδὰ του ἐζήληθεν.

— Δὲν εἶνε τρελλὸς βεβαίως, εἶπε κατ' ἐαυτὴν ἡ μαρκησία, ἀλλὰ τί θέλει νὰ μοῦ εἴπῃ τώρα, ἀφοῦ μὲ εἶδεν.

Ὁ ξένος, ἐξακολουθῶν ἀδιακόπως νὰ τὴν παρατηρῇ:

— Ἴδου λοιπὸν ἐκείνη, ἣν ἀποκαλοῦσι μαρκησίαν Μαιντενῶν! εἶπε μετὰ φωνῆς πράξις καὶ μὲ τὴν ἰδιάζουσαν ξενικὴν προφορὰν τῶν κατοίκων τῶν βορείων χωρῶν. Ἡ ἡ μαρκησία εἶχε παρατηρήσει εἰς ἐλαφρότερον ὅμως βαθμὸν ἐν τῇ ὀμιλίᾳ Γουλιέλμου τοῦ Γ'.

— Ναι, φίλε μου, ἀπήντησε μετ' οἰκειότητος· ἐγὼ εἶμαι· ἤθελα νὰ σὲ ἴδω ἐνωρίτερα, ἀλλ' ἔπασχον ἀκόμη καὶ ἤμουν κατακεκλιμένη.

— Ἐνδοξὸς κυρία, ἐξηκολούθησεν ὑψηλοφώνως ὁ Ὀλλανδὸς ἐμμένων εἰς τὴν ἰδέαν του καὶ τὴν μελαγχολικὴν του ἐπισκόπῃσιν, ἐχθρὰ τοῦ Λουδοῦ!

— ὦ! εἶπεν ἡ μαρκησία κατ' ἐαυτὴν· τὸ τοιοῦτον εἶνε θέμα συνομιλίας ἐπικίνδυνον. Ἄς θέσωμέν τέμα εἰς αὐτό. Τί ἐπιθυμεῖτε παρ' ἐμοῦ, φίλε μου; ἐζήκω λούθησεν. Εὐχαριστίας; ὀφείλω νὰ σᾶς

τὰς ἐκφράσω ἐν εὐλοκίᾳ· τεκμήριόν τι τῆς εὐγνωμοσύνης μου; θὰ τὸ ἔχετε.

Καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα πρὸς βαλάντιον κείμενον ἐπὶ τῆς τραπέζης της. Τὸ βαλάντιον τοῦτο περιεῖχε πλείονα ἢ τριάκοντα λουδοβίκεια· ἀλλ' ὁ ἀνὴρ ἐκείνος τόσον ὀλίγον ἐφαινετο ἡνίοχος, ὥστε ἡ μαρκησία ἐδίστασε καὶ ἠρυθρίασε, διότι προσέφερε πρὸς αὐτὸν τόσα ὀλίγα.

Ἡ χεῖρ της ἐν τούτοις ἐξετείνετο φέρουσα τὸ βαλάντιον. Ὁ ξένος ἀπεμάκρυνεν ἡρέμα τὴν ὠραίαν ταύτην χεῖρα διὰ τῆς ἰδικῆς του καὶ ἀπήντησεν:

— Ὅχι.

— Τί ἔλεγα ἐγὼ πρὸς τὸν Μανσῶ! εἶπε κατ' ἐαυτὴν ἡ μαρκησία· εἶνε ψυχὴ εὐγενής.

— Ἐγὼ σᾶς φέρω χρήματα, ἐξηκολούθησεν ὁ ξένος χωρὶς νὰ παύσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ παρατηρῇ μετὰ τῆς αὐτῆς καλοκαγάθου καὶ περιέργου ἔκφρασεως.

— Μοῦ φέρετε χρήματα; ἐπανέλαθεν ἡ μαρκησία, ἥτις ἐνόμισεν ὅτι εἶχε κακῶς ἀκούσει καὶ προσέβλεψε τὴν Νανὼν ὡς νὰ ἤθελε νὰ πεισθῇ ἐκ τῆς ἐκφράσεως τῆς φυσιογνωμίας της.

Ἡ Νανὼν ὑπεμέτρως χαιρούσα, διότι τὴν συνεβουλεύοντο, ἀνεμίχθη εἰς τὸν διάλογον διὰ θορυβώδους ἐπιφωνήσεως:

— Χρήματα εἰς τὴν κυρίαν! εἶπε μὲ τὸ σύνθηρος αὐτῇ ἄλλοτε ἐπηρμένον ἠθὸς.

Ὁ Ὀλλανδὸς ἀνένηψεν ἀπὸ τῆς ρεμβώδους θεωρίας του ἐκ τοῦ ἤχου τῆς φωνῆς ἐκείνης. Ἐστράφη καὶ ἔοριψεν ἐπὶ τῆς δεσποινίδος Βαλθιῆν βλέμμα ὁμοίον ἐκεῖνου, δι' οὗ εἶχεν ἀποπέμψῃ τὸν θεράποντα. Ἄλλ' ἡ γυνίκαδα ἦτο στόμα περὶ σσύτερον ἀντέχον καὶ τὸ βλέμμα ἐστομώθη. Ἡ γεροντοκόρη δὲν ἐζήληθεν. Τότε ὁ ξένος ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν κυρίαν:

— Ἀποπέμψατε αὐτὴν τὴν γυναῖκα, εἶπεν· ἐπιθυμῶ νὰ ὀμιλήσω πρὸς ὑμᾶς κατὰ μόνας.

Ἡ δεσποινὶς Βαλθιῆν, ἥτις ἐμειδίᾳ, ἐγέλασε νῦν θορυβωδῶς. Λίαν ὁμως ἐξέπλάγη ὅτε ἡ κυρία της, ὑπήκουσα εἰς τὸ ἐπίμονον βλέμμα τοῦ Ὀλλανδοῦ, εἶπεν αὐτῇ:

— Ἐξέλθε, Νανὼν.

Ἡ Νανὼν ἠρυθρίασεν ἐξ ὀργῆς καὶ ἐζήλησε κλείουσα βιαίως τὴν θύραν. Ὁ Ὀλλανδὸς ἠὺχαρίστησε τὴν μαρκησίαν διὰ νεύματος χαριστάτου· εἶτα ὠθήσας μίαν ἔδραν ἐκάθησεν ἀφελῶς, ἄνευ προσποιήσεως.

— Ἐλεγα λοιπὸν, ἐπανέλαθεν, ὅτι σᾶς φέρω χρήματα.

— Τρελλὸς θὰ εἶνε, εἶπε κατ' ἐαυτὴν ἡ μαρκησία, καὶ εἶμαι μόνη μετ' αὐτοῦ! Ἐπλησίασε δὲ πρὸς τὸ σχοινίον τοῦ κωδωνίσκου.

— Λέγουσιν, ἐξηκολούθησεν ὁ Ὀλλανδὸς μετὰ φωνῆς συγκεκινημένης, ὅτι ἰδρύσατε ἐν Γαλλίᾳ ἄσυλον διὰ τὰς ὀρφανὰς νεανίδας καὶ διὰ τὰ ἄπορα παῖδια. Εἶνε ἀγαθὴ πράξις· εἶνε ἔργον ὄντως βασιλείσεως. Πράγματι δὲ, ἀληθῶς εἶπεν, εἴθε βασιλίσα καὶ ἔπρεπε νὰ εἴθε ἐστεμμένη, ἂν δὲν ὑπῆρχον αἱ ραδιουργαὶ

τοῦ ἀρχαίου ἐκείνου, ὅστις καλεῖται Λουβοά. Τί ὠραῖον πρᾶγμα εἶνε νὰ προστατεύη τις τὰ ἐγκαταλειμμένα παιδιά, νὰ τὰ τρέφῃ, νὰ τὰ θωπεύῃ!... διότι τὰ θωπεύετε ἐνίοτε, δὲν εἶνε ἀληθές; ὁ Γουλιέλμος μοῦ ἔλεγε προχθές...

— Ὁ Γουλιέλμος! ἀνέκραξεν ἡ μαρκησία προσβληθεῖσα ἐκ τῆς οικειότητος, μεθ' ἧς ὁ ἠνίοχος ἐκείνος ἐξεφράζετο περὶ τοῦ βασιλέως του.

— Ναί, ὁ φίλος μου Γουλιέλμος, ἀπήντησε φλεγματικῶς ὁ Ὀλλανδός· τί εὐρίσκετε τὸ παράδοξον εἰς αὐτό;

— Ἀλλά, κύριε, ποῖος λοιπὸν εἴσθε σεῖς; ἠρώτησεν ἐκθαμβος ἡ μαρκησία.

— Εἶμαι ὁ φίλος τοῦ Γουλιέλμου· δὲν σὰς τὸ εἶπεν;

— Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης μοῦ εἶπεν ὅτι θὰ μοῦ ἀπέστειλε κάποιον, ἀλλὰ βραδύτερον.

— Λοιπὸν αὐτὸς ὁ κάποιος εἶμαι ἐγὼ καὶ ἦλα ἐγκαιρότερον.

— Δὲν εἴσθε λοιπὸν στρατιώτης του;

— Ὁχι.

— Ὑπηρέτης του;

— Ὁχι.

— Δὲν εἴσθε τέλος πάντων ἠνίοχος τοῦ βασιλέως; ἀνέκραξεν ἡ μαρκησία ἀνυπομονοῦσα.

Ὁ Ὀλλανδὸς χωρὶς νὰ δυσαρεστηθῇ καὶ χωρὶς νὰ μειδιάσῃ ἀπήντησεν:

— Εἶμαι ὅ,τι χρειάζεται διὰ νὰ εἶμαι φίλος τοῦ Γουλιέλμου, σὰς φέρω δὲ τὰ μέσα ὅπως συνδράμετε τὸ ἴδρυμά σας ἐν Σαιν-Σύρ, ὅπου καταφεύγουσιν αἱ ἀπορνεαῖδες, καὶ τὸ ὅποῖον στερεῖται χρημάτων, τὸ γνωρίζω, ἐπειδὴ ὁ ἀθλιὸς ἐκεῖνος Λουβοά δαπανᾷ ὅλα τὰ χρήματα χάριν τοῦ πολέμου. Προσφέρω ἐν ἑκατομμύριον δώσατέ μου μίαν γραφίδα διὰ νὰ σὰς γράψω ἐν γραμματίῳ πληρωτέον εἰς Ροττερδάμην.

Ἡ μαρκησία ἀπολιθωθεῖσα προσέβλεψε τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον μετ' ἐκφράσεως ἀνησυχίας καὶ θαυμασμοῦ ἅμα, διερμηνευούσης πιστῶς τὰ αἰσθήματα τῆς ψυχῆς της. Ἀνησύχει ἐκ τῆς ὑποψίας, μήπως συνδιελέγγοτο μετὰ τινος παραφρονος ἐξ ἐκείνων, ὃν οἱ ὀμοιαλήθεις λόγοι εἶνε διαρκῆς ἀπάτη. Ἐθαύμαζε, διότι ἔβλεπεν ὅτι ἀνεκάλυπτε χαρακτῆρα ὅπως νέου καὶ ἰσχυροῦ μεταξὺ τῶν τῶσων χυδαίων, αἵτινες περιεστοίχιζον αὐτὴν καθ' ἑκάστην.

— Ἀλλά, κύριε, εἶπεν, εἴσθε λοιπὸν πολὺ πλούσιος;

— Πλουσιώτατος.

— Ἐν ἑκατομμύριον!

— Ἐδάνεισα πέντε εἰς τὸν Γουλιέλμον διὰ νὰ σὰς πολεμήσῃ· μοῦ μένουσ' ἄλλα τεσσαράκοντα πέντε, ὥστε δύναμαι κάλλιστα νὰ προσφέρω ἐν ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν ἀπόρων παιδίων.

Καὶ ὁ Ὀλλανδὸς ἐπρόφερε πάντοτε τὴν λέξιν παιδίον μετὰ φωνὴν λυπηρὰν, συγκινημένην. Ἡ μαρκησία ἐνεθυμήθη ὅτι ὁ βασιλεὺς Γουλιέλμος εἶχε προαναγγεῖλει αὐτῇ ὅτι ὁ ἀγνωστος ἦτο ἄνθρωπος δυστυχῆς δεόμενος παρηγορίας.

— Διὰ ν' ἀγαπάτε τόσο τὰ παιδιά,

εἶπεν ἐξετάζουσα τὴν μορφήν του, πρέπει νὰ εἴσθε πατὴρ εὐτυχῆς.

Ὁ Ὀλλανδὸς ἀνεσκήρτησεν· εἶτα, ἀφοῦ συνήλθεν:

— Ἡ σύζυγός μου, ἀπέκτησεν ἐν τέκνον, εἶπε ψυχρῶς. Ἐγὼ δὲ δὲν εἶμαι πατὴρ· εἶμαι ἄνθρωπος δυστυχῆς.

— Διατί οἰκτεῖρετε μὲ τόσοσιν στοργὴν τὰ ἐγκαταλειμμένα παιδιά;

— Διότι τὸ τέκνον τῆς συζύγου μου ἀπέθανεν, ἢ ἔμεινεν ἐγκαταλειμμένον.

— Καὶ ἡ σύζυγός σας πρέπει νὰ πύσχη πολὺ.

— Δὲν πύσχει πλέον τὴν ἐφόνευσα.

Ἡ μαρκησία ἔρρηξε κραυγὴν καὶ προσέβλεψε μετὰ τρόμου τὴν μορφήν τοῦ ἀγνωστοῦ φωτιζομένην ὑπὸ ἀπαισίου λάμψεως· ἀλλ' ἡ εὐσπλαχνία ἐνίκησε τὸν τρόμον της. Ἠγέρθη, ἐπλησίασε πρὸς τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον, ὃν ἔβλεπε πύσχοντα καὶ ἔτεινεν αὐτῷ τὴν χεῖρα.

Ὁ βᾶν Γκράφτ ὠμίλησε τότε ἐν εὐλικριεῖα πρὸς τὴν ἀγγλίνου παρηγορήτριάν του. Οὐδὲν ἀπέκρυψεν αὐτῇ ὁμολόγησε τὴν συμφορὰν του, τὸ ἔγκλημά του, τὰς τύψεις τοῦ συνειδήστος του. Ἀφοῦ δὲ κατηγορήσεν τὴν σύζυγόν του, ἀφοῦ τὴν ἐθρήνησεν, ἀφοῦ ἐζήτησε παρὰ τοῦ Θεοῦ φρικτὴν ἐκδίκησιν κατὰ τοῦ Βρόσμην, τοῦ αἰτίου τῶσων δεινῶν:

— Ἐσχον ἐμπιστοσύνην πρὸς ὑμᾶς, κυρία, εἶπε, διότι ὁ ἐχθρὸς μου εἶνε καὶ ἰδικός σας, διότι σεῖς δύνασθε νὰ μὲ βοηθήσετε ὅπως τὸν τιμωρήσω, διότι ὁ ἄλλοτε Βρόσμην καλεῖται νῦν Λουβοά, τὸν ὅποῖον θὰ εἶχον ἤδη φονεύσει ἂν δὲν ἐσκεπτόμην ὅτι γνωρίζει αὐτὸς τί ἀπέγεινε τὸ δυστυχῆς τέκνον τῆς Ἐλεονώρας.

— Ὁ Λουβοά! ἀνέκραξεν ἡ μαρκησία, ὁ Λουβοά εἶνε! ὦ θεῖα δικαιοσύνη! ἀλλά, κύριε, ποῖαν ἡλικίαν σήμερον θὰ εἶχε τὸ τέκνον σας; τὸ ἀπολεσθὲν τέκνον;

— Εἶνε δεκαοκτὼ ἔτη ἀφότου ἀπέθανεν ἡ σύζυγός μου.

Ἡ μαρκησία ἠσθάνθη ὡς νὰ διεσχίζετο πέπλος εὐρισκόμενος πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της. Διατί οἱ τόσοι διωγμοί, τὰ τόσα μυστικά, τὸ τόσοσιν μίσος καὶ αἱ τράσαι φρονιτιδὲς ἐναυτῶ, ἅς κατέβαλεν ὁ Λουβοά ὡς πρὸς τὴν Ἀντωνιέτταν;

— Ὡ! ἀνέκραξεν, μήπως ἐνῶ αὐτὸς ζητεῖ ν' ἀνακαλύψῃ τὸ μυστικόν μου ἐγὼ ἔχω ἤδη ἀνακαλύψει τὸ ἰδικόν του;

Μόλις εἶχε τελειώσει τὴν διατύπωσιν τοῦ λογισμοῦ τούτου, ὅτε ἠκούσθη καλπασμὸς ἵππου ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τῆς αὐλῆς.

— Κύριε, εἶπε πρὸς τὸν βᾶν Γκράφτ, πιστεύω ὅτι καλῶς ἐπράξατε ν' ἀποσταθῆτε πρὸς ἐμέ. Ἀλλὰ μὲ συγχωρεῖτε, ἰδοὺ ὁ ἐπιστάτης μου, ὅστις ἔρχεται νὰ μοῦ ἀναγγεῖλῃ ὁποῖαν ἐντύπωσιν παρήγαγε τὸ ἐπιχείρημα τῶν συμπατριωτῶν σας.

Ἐἰσῆλθεν ὁ Μανσῶ.

— Λοιπὸν; τὸν ἠρώτησεν.

— Λοιπὸν, κυρία, ἄλλος λόγος δὲν γίνεται εἰς τὸ στρατόπεδον εἰμὴ περὶ τῆς προδοσίας τοῦ κυρίου Λαβερνῆ, ὃν κατηγοροῦσιν ὅτι εἰσήγαγεν ἐπίτηδες τοὺς

Ὀλλανδοὺς εἰς Ἅγιον Γισλανὸν διὰ ν' ἀρπάσῃ τὴν ἐρωμένην του.

— Ὡ! εἶπεν ἡ μαρκησία· προδότης αὐτός!.. Δὲν εἶνε ἀληθές, κύριε, εἶπε στρεφόμενη πρὸς τὸν βᾶν Γκράφτ, ὁμολογήσατε ὅτι εἶνε ψεῦδος, ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν Ἅγιον Γισλανὸν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας;

— Δὲν εἶνε ἀληθές, ἀπήντησεν ὁ Ὀλλανδός.

— Ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὅποῖον ἐπιβεβαίωσεν τὴν φήμην, κυρία, ἐξηκολούθησεν ὁ Μανσῶ, εἶνε ἡ ἐξαφάνισις τοῦ Λαβερνῆ.

— Δὲν ἐπανῆλθεν ἀκόμη εἰς τὸ στρατόπεδον; ἠρώτησεν ἡ μαρκησία μετὰ τρόμου.

— Δὲν τὸν ἐπανεῖδον ἀπὸ τῆς ὀγδῆς ὥρας τῆς ἑσπέρας.

— Ὡ, τί νὰ ἐγεινεν ὁ ἀτυχῆς! Κύριε, μήπως οἱ στρατιῶταί σας ἐφόνευσαν ἕνα ἀξιωματικὸν εἰσελθόντες εἰς τὴν μονὴν;

— Δὲν ἐφόνευσαν κανένα· συνέλαβον ὅμως ἕνα.

— Συνελήφθη! καὶ τί τὸν ἔκαμαν;

— Θὰ τὸν ἔφεραν εἰς τὸ στρατηγεῖον ἐν Σοανῆ. Ἠκούσα τὸν Γουλιέλμον δίδοντα τῆς αὐτῆς διαταγῆν.

— Ἀλλά, κυρία, ἀνέκραξεν ὁ Μανσῶ, ἀρκεῖ νὰ εἴπητε τοῦτο εἰς τὸν βασιλέα...

— Σιωπῆ, Μανσῶ! Σεῖς δέ, κύριε, πρέπει νὰ μοῦ κάμετε μίαν μεγάλην χάριν.

— Λέγετε.

— Πρέπει νὰ ἰκετεύσετε τὸν βασιλέα Γουλιέλμον νὰ μοῦ πέμψῃ ἐν τῷ ἅμα, ἐν τῷ ἅμα, ἐννοεῖτε, τὸν περὶ οὗ πρόκειται ἀιχμάλωτον· δὲν εἴξευρετε πόσῳ πολυτιμὸς θὰ εἶνε δι' ἐμὲ ἡ τῆς αὐτῆς ἐκδούλευσις. Ἀκούσατε, κύριε, φέρετέ μου αὐτὸν τὸν ἀξιωματικὸν αὐριον καὶ σὰς ὑπόσχομαι... σὰς ὑπόσχομαι...

— Ἄν ἠδύνατο νὰ μοῦ ὑποσχεθῆτε ὅτι θ' ἀναγκάσετε τὸν Λουβοά ν' ἀνεύρῃ τὸ παιδίον!...

— Ἐστῶ!.. ἴσως.

Ὁ πελώριος ἀνὴρ ἐκλονίσθη. Ἐφερε τὴν μίαν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπον καὶ διὰ φωνῆς προστακτικῆς, ἦν προσεπαθεῖ νὰ καταστήσῃ γαλήνιον:

— Ἐνα ἵππον φέρετέ μου! εἶπεν. Αὐριον, κυρία!

Ο ΓΥΨΩΝ ΕΛΥΤΟΝ...

Τὴν ὥραν, καθ' ἣν ὁ Γεράρδος κατέβαλλεν ἐντὸς τοῦ μικροῦ κήπου τοῦ Σοανῆ τοὺς τέσσαρας φύλακας του, ὅπως ἀνακτῆσθαι τὴν ἐλευθερίαν του, τὸ τύμπανον προσκαλεῖ εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ πρὸ τοῦ Μᾶνος στρατοπέδου τοὺς ἀξιωματικὸς καὶ τοὺς σωματάρχας, προσκαλουμένους κατὰ διαταγῆν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν.

Ὁ Λουβοά πάντοτε ἐπειγόμενος, δάκρυς ἐπρόκειτο περὶ ἐκδικήσεως ἢ περὶ αὐστηρᾶς τιμωρίας, ἐξῆλθε τῆς σκηνῆς του φέρων ἔγγραφον τετυλιγμένον ὡς κύλιν-

δρον ἀνὰ χεῖρας καὶ διηυθύνθη εἰς τὸ μέρος τῆς συναθροίσεως.

Ὅτε εἶδε τὰς τάξεις τῶν παρεστώτων ἀρκετὰ πυκνάς, ὥστε νὰ δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι ἄπκς ὁ στρατὸς ἀντεπροσώπευτο διὰ τῶν ἀξιωματικῶν του, ἀνέπτυξε τὴν ἡμερησίαν διαταγὴν καὶ τὴν ἀνέγνωσεν.

Παγερὰ σιωπὴ ἐπεκράτει μεταξύ τῶν ὀμίλων τῶν ἀνδρείων ἐκείνων εὐπατριδῶν, οἵτινες ἐγίνωσκον ὡς ἔγγιστα τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐγγράφου. Τὸ περιεχόμενον ἐκαίνο ἦτο ἡ ἀτίμως ὄλων, διότι εἰς ἓνα στρατὸν ὁ ἀνδρεὺς καὶ ὁ δεῖλος, ὁ ἔντιμος καὶ ὁ δόλιος, ὁ καλὸς καὶ ὁ κακὸς ἔχουσιν ἀλληλεγγύην μεταξύ των, ὡς τὰ μέλη ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ σώματος.

Μεταξὺ τῶν μᾶλλον τεθλιμμένων διεκρίνοντο οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ἐλαφροῦ ἵππικου, εἰς τὸ οἰκόσημον τῶν ὀποιῶν ἡ προδοσία ἐνὸς καὶ μόνου ἐνεκόλαπτε στίγμα. Ὁ Ρυβαντέλ συνειδησμένος νὰ βραδίξῃ πρῶτος εἰς τὰς παρατάξεις, εἰς τὸ πῦρ, εἰς τὰς ἐπισήμους ὑποδοχάς, ἐκρύπτετο εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν ὅπισθεν τῶν κατωτέρων ἀξιωματικῶν, θωπεύων τοὺς ἐπιχρῶσους κήρυξας τοῦ τελαμῶνος τοῦ ξίφους του.

Ὁ Λουβοῶ ἀνέγνωσε διὰ τῆς ἰσχυρᾶς καὶ ὑπὲρ ποτε ἐντόνου φωνῆς του τὰ ἐπόμενα :

«Λουδοβίκος κλπ.

»Μαθόντες καὶ ἐξακριβώσαντες αὐτοπροσώπως, ὅτι εἰς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἡμετέρου σώματος τοῦ ἐλαφροῦ ἵππικου, ὁ κύριος Λαβερνῆ, ἐγκατέλιπε τὴν θέσιν του καὶ ἐγένετο ἄφαντος τὴν ἑσπέραν τῆς 9 Ἀπριλίου, γινώσκοντες πρὸς τούτοις ἐξ ἀσφαλοῦς πηγῆς, ὅτι ἠτύχησε πρὸς τὸν ἐχθρὸν, ὑποπεσὼν οὕτω εἰς ἐγκλημα ἐσχάτης προδοσίας, τὸ ὅποῖον ὅμως δὲν εἶνε τὸ μυσαρῶτατον τῶν ἐγκλημάτων του, οὐδὲ τὸ πρῶτον, διότι ἄπαξ ἤδη ἠυδοκήσαμεν ν' ἀπονεύμωμεν εἰς αὐτὸν χάριν, κηρύσσομεν τὸν ρήθέντα Λαβερνῆ ἐκπτώτον τοῦ βαθμοῦ του καὶ πάσης δικαιήσεως, ἐκπτώτον ἐπίσης ἀπὸ τὸν τίτλον τῆς εὐγενείας καὶ διατάσσομεν πάντας τοὺς ἀρχηγούς τῶν ἡμετέρων στρατῶν νὰ τὸν καταδιώξωσι καὶ τὸν συλλάβωσιν ὁπουδήποτε καὶ ἂν εὐρίσκηται.

»Διατάσσομεν πάντα ἀξιωματικὸν ἢ στρατιώτην τῶν ἡμετέρων στρατευμάτων νὰ τὸν παραδώσῃ πρὸς τὸν ἀστυνόμον τοῦ συντάγματος, ὅπως ὑποστῇ ταχέως τὴν δέουσαν τιμωρίαν.

»Ὁ εἰρημένος Λαβερνῆ θὰ τουφεκισθῇ ἀμέσως, ἀνευ διαδικασίας καὶ ἀνεκλήτως ἢ περὶ ἧς πρόκειται θανατικὴ ἐκτέλεσις γενήσεται εἰς τὸ μέρος, τὸ ὅποῖον θὰ ὀρίσῃ ὁ ἀρμόδιος σωματάρχης. Τοῦτό ἐστὶ τὸ ἡμέτερον θέλημα.»

Αἱ πένθιμοι αὐταὶ διατυπώσεις, ὡς ὑπαγοφρευθεῖσαι ὑπὸ ἀκατασχέτου μίσους, οὐδένα συνεκίνησαν καὶ εἰς οὐδένα προὔξηνσαν ἀγανάκτησιν τὸ αἰσθημα τῆς τιμῆς εἶνε τόσο ἰσχυρὸν ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν Γάλλων, ὥστε καταπνίγεται ἐν αὐτῇ πᾶν αἰσθημα εὐσπλαγχνίας, ἢ δὲ κατὰ

τῶν προδοτῶν ἀγριότης καλεῖται καθῆκον.

Πᾶσα ἡ ὀμήγουρις ἠροάσθη ἐν σιγῇ. Οἱ ἀξιωματικοὶ ἠσυχολήθησαν διαρκούσης τῆς ἀναγνώσεως ν' ἀπομακρύνωσιν ἐκείθεν τοὺς στρατιώτας, οἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ τὴν ἀκούσωσιν. Ἐθεάθησαν οἱ σωματάρχαι τῶν ἐπιλέκτων, τῶν σωματοφυλάκων καὶ ἄλλων σωμάτων πλησιάζοντες πρὸς τὸν Ρυβαντέλ καὶ τοὺς ἐλαφροὺς ἵππεῖς διὰ νὰ τοὺς ἐκφράσωσι τὰ συλλυπητήριά των ὡς ἐν ἡμέρᾳ κηδείας. Καὶ τῷ ὄντι, ἦτο διὰ τὸ σύνταγμα ἡ κηδεία τῆς τιμῆς του.

Ἐξέφρασαν τινες ταπεινῆ τῇ φωνῇ τὴν παρατήρησιν, καὶ πρῶτος μεταξύ αὐτῶν ὁ Ρυβαντέλ, ὅτι αἱ ἐκφράσεις τῆς ἡμερησίας διαταγῆς ἦσαν σφοδραὶ, ἐμπαθεῖς, σκληραὶ ὅτι ἐκαίνο ἢ ῥήτρα αὐτῆς δι' ἧς ἡ τιμωρία ἐνὸς ἀξιωματικοῦ ἀφίνετο εἰς τὸν πρῶτον τυχόντα χυδαῖον στρατιώτην ἦτο ἐπιβάουσις τῆς ποινῆς ὀδυνῆρὰ διὰ τὸ σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν ὅτι ἦτο πολὺ σκληρὸν νὰ ἐξαναγκασθῇ εἰς σωματάρχης νὰ θανατώσῃ τὸν οὕτω πως ἀνευ διαδικασίας καὶ ἐφέσεως τὸν οὕτω πως ἀτιμασθέντα ἀτυχῆ πταίστην ὅτι ἔλαττος ἢ διάταξις ἢ ἀναφερομένη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἦτο ἀπάνθρωπος καὶ μυσαρὰ, ὡς ἐξουσιοδοτοῦσα τὸν βίαιον θάνατον ἐνὸς ἀνθρώπου εἰς τὸ πρῶτον μέρος, ὅπερ ἠθέλεν ἐκλέξῃ ἡ ἰδιοτροπία ἐνὸς σωματάρχου ὅτι δύναται αὐτῆς, ἐπὶ παραδείγματι, οὐτινος τὸ πρὸς τὸν καταδίκον μίσος ἦτο πασίγνωστον, ἠδύναντο νὰ ἐκλέξῃ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, τὸ μέρος ἀκριβῶς ὅπου ὁ καταδίκος εἶχε συγγενεὺς καὶ φίλους.

Ταῦτα πάντα ἐφαίνοντο ὑπερβολικὰ ἄλλὰ τὸ ἠθικῶς εἰδεχθὲς τῆς ἀποφάσεως ἐπεβάρυνε τὸν Λουβοῶ, οὐτινος ἀνεγνώριζον πάντες τὸν φιλέκδικον καὶ πικρόχολον κάλαμον.

Ὡς πρὸς τὸ ἀπαίσιον τῆς πραγματικῆς ἐφαρμογῆς, οἱ ἀξιωματικοὶ ὀλίγον ἐμερίμων, συλλογιζόμενοι ὅτι ὁ Λαβερνῆ, ἀφοῦ ἐδραπέτευσεν, ἐγίνωσκε καλῶς τί ἐπραττε καὶ δὲν θὰ ἐξετίθετο δι' ἀφρονος ἐπανόδου εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν αὐστηρῶν διατάξεων τῆς ἡμερησίας διαταγῆς.

Ἐκαστος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν σκηνὴν του ἢ εἰς τὴν θέσιν του, μετὰ δὲ τὴν ἡμερησίαν διαταγὴν τοῦ ἀστυνόμου τοῦ στρατοῦ, ὁ κύριος Βωμπᾶν ἀνέγνωσε τὴν ἰδικὴν του, ἧτις εὐτυχῶς ἐξήλειψεν ἐξ ὄλων τῶν πνευμάτων τὰς πενήθιμους ἐντυπώσεις τῆς ἀλλῆς, διότι ὑπέσχετο ὅτι ἐμελλε νὰ λάβῃ χώραν ἡ ἀποφασιστικὴ ἐφοδος κατὰ τοῦ τελευταίου ἀπομένοντος ὀχυρώματος τῆς πολιορκουμένης πόλεως.

Ἄλλὰ καὶ ὁ Λουβοῶ, ὡς πάντες οἱ ἄλλοι, ἐγίνωσκε μέχρι τινὸς σημείου εἶχε βάλει. Δὲν ἠλπίζε βεβαίως ὅτι θὰ ἐξετελεῖτο προσεχῶς ἢ εἰς θάνατον καταδίκην τοῦ Λαβερνῆ. Τοιαύτη εὐτυχία ὑπέβαινε τὰς ἐλπίδας του. Ἄλλ' εἶχε καταρρίψει, ἐξευτελίσει, σπιλώσει διὰ παντὸς τὸν ἐχθρὸν του τὸ τοιοῦτο δὲ ἤξιζε περισσότερο τοῦ θανάτου του. Ἄλλως τε,

πρὸς ἐπίμετρον τῆς ἐπιτυχίας, ὁ ὄλεθρος τοῦ Λαβερνῆ ἐπιτελεῖτο διὰ τῆς ὁμολογίας τοῦ βασιλέως, διὰ τῆς ὑπογραφῆς του, τῇ σιωπηλῇ συγκαταθέσει ὀλοκλήρου τοῦ στρατοῦ. Ὁ Λουβοῶ ἐξετέλει τὸ καθήκον του ἐκδικούμενος ἐνταυτῷ. Ἐσφαζε τὸν ἐχθρὸν του διὰ τῆς μαχαίρας τοῦ νόμου. Καὶ ἡ κυρία Μαιντενῶν, ἡ τοσάκις ἀδάμαστος, ἡ τοσάκις νικηφόρος εἰς τοὺς ἔνεκα τοῦ Λαβερνῆ ἀγῶνας, ἡ κυρία Μαιντενῶν, ἦς τὸ πῦρ ἀπὸ τινων ἡμερῶν ἠλαττοῦτο ὅπως τὸ τοῦ Μόνς, ἐμελλε τέλος τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Λουβοῶ καὶ τῆς δικαιοσύνης νὰ ἐξαναγκασθῇ ν' ἀνακράξῃ : «Θανατώθητω ὁ προστατευόμενός μου ! Θανατώθητω ὁ προδότης !»

Τὸ περὶ Ἀντωνιέττας ζήτημα ἦτο μηδαμινὸν ἀπέναντι τῶν ἄλλων. Ἄλλως τε διατί ν' ἀνησυχῇ περὶ τῆς Ἀντωνιέττας; Τί συμφορώτερον δι' αὐτὸν τῆς ἀρπαγῆς τῆς νεάνιδος ἐκείνης παρὰ τοῦ Λαβερνῆ; Ὁ Λουβοῶ δὲν ἠγάπα τόσο πολὺ τὴν Ἀντωνιέτταν, ὥστε νὰ προσβληθῇ διὰ τὴν φυγὴν αὐτῆς μετὰ τοῦ Γεράρδου, οὐδ' ἐμίσει τόσο πολὺ τὸν Γεράρδον, ὥστε νὰ μὴ ἐγκρίνῃ τὸν γάμον αὐτοῦ μετὰ τῆς Ἀντωνιέττας. Ὁ Λουβοῶ πρὸ πάντων τὴν κυρίαν Μαιντενῶν ἐφοβεῖτο, αὐτὴν ἐμίσει καὶ αὐτὴν ἠθέλε νὰ πλήξῃ διὰ τοὺς ἄλλους τί τὸν ἐμελεν;

— Ἄς εὐτυχίσουν, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν καὶ ἄς μὲ εὐλογῶν κἄτι θὰ κερδήσῃ πάντοτε ἡ ψυχὴ μου ἐκ τῆς εὐλογίας δύο καλῶν ἀνθρώπων.

Ἐπεται συνέχεια.

FORTUNE BOISGOBEY

ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

[Συνέχεια]

— Κάνεις ἀπὸ τοὺς φίλους, ἐξηκολούθησεν ἡ κόμησσα, δὲν ἠθέλε συναινέσει νὰ μὲ βοηθήσῃ, καὶ ὁ ἰατρός Βιλλαγωγὸς ἰσχυρότερον ἀπὸ τοὺς λοιπούς.

— Φοβεῖται διὰ τὴν υγείαν σας, καὶ δὲν ἔχει ἄδικον.

— Δὲν εἶνε μόνον χάριν τῆς υγείας μου. Δὲν ἐσκέφθητε ποτὲ ὅποῖον κίνδυνον διατρέχει κάνεις, ἐὰν προσβάλλῃ τὸν κύριον Βορισῶφ;

— Ὅχι, τὸ ὁμολογῶ δὲν εἴμεθα εἰς τὴν Ρωσσίαν, καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἐννοῶ πῶς εἰς τὸ Παρίσι αὐτὸς ὁ Ρῶσσος πράκτωρ δύναται νὰ ἐξασκήσῃ τὰ δικαιώματά του.

— Καὶ ὅμως ἔχετε πρὸ ὀφθαλμῶν νωπὸν παράδειγμα, τὴν αἰμαλωσίαν τοῦ κυρίου δὲ Καρνοέλ, τὸν ὅποῖον περιμένει νὰ ἐξαφανίσῃ διὰ παντός.

— Ὁ κύριος δὲ Καρνοέλ εὐρίσκητο ὑπὸ περιστάσεις διαφόρους, διότι ἔφυγε κατηγορούμενος ἐπὶ κλοπῇ. Ἦτο πιθανὸν ὅτι κάνεις, ἐκτὸς τῶν κατηγορῶν του, δὲν ἦ-

θελε τὸν ζητήσει. Ἐνῶ μὲ σὰς καὶ μ' ἐμὲ ἀκόμη, δὲν θὰ μεταχειρισθῆ βέβαια τὰ ἰ-
δια μέσα.

— Θὰ ἐνεργήσῃ διαφοροτρόπως. Σὰς λέ-
γω ὅμως ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἐπί-
φοβος, ἐπειδὴ οὐδὲν τὸν ἐμποδίζει εἰς τὴν
ἐκδίκησίν του. καὶ εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐ-
τὴν θέλει νὰ ἐκδικηθῆ. Ἐπεριπαιχθῆ ἀπὸ
ἐκείνους, οἱ ὅποιοι τοῦ ἔκλεψαν τὰ ἔγ-
γραφα του καὶ ἂν ἐδύναντο νὰ τοὺς κατα-
στρέψῃ ὅλους, δὲν θὰ ἐδίσταζε.

— Ὅστε ἐπιμένετε κυρία, νὰ πιστεύετε
ὅτι ἡ κλοπὴ ἐγένετο διὰ πολιτικούς λό-
γους... Ἄλλ' ἀπὸ ποῖον;

— Ἀπὸ δυστυχῆς προγεγραμμένους
ἴσως. Ἡ Εὐρώπη εἶνε πλήρως ἀπὸ ἐξορί-
τους; οἱ ὅποιοι πολέμῳσι μακρόθεν τὸν
ρωσσικὸν δεσποτισμὸν. Εὐτυχῶς δὲν εἶμαι
ὑπήκοος Ρωσός, ὥστε δὲν ἔχω καμμίαν
διαφορὰν νὰ λύσω μὲ τοὺς ὁμοίους τοῦ
Βορυσῶφ. Λαμβάνω ὅμως πάντοτε τὸ μέρ-
ος τῶν ἀσθενῶν. Δι' αὐτὸ ἐνδιαφέρομαι
ὑπὲρ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους καταδιώκει
αὐτὸς ὁ κατὰσκοπος.

— Ὅστε καὶ ἂν ὁ κύριος δὲ Κερνοὲλ
ἐβοήθησε τοὺς προγεγραμμένους αὐτοὺς
νὰ κλέψωσι τὸ κιβωτίδιον καὶ πάλιν θὰ
τὸν ὑπερησιπίζεσθε.

— Ναί, βέβαια, ἀλλὰ δὲν συμβαίνει
ἔτσι. Αὐτὸς ὁ νέος εἶνε ἀθῶος ὅπως καὶ
σεῖς.

Γνωρίζομεν ποῖος εἶνε ὁ κλέπτης, ἀφοῦ
τὸν εἶπεν ὁ Γῶγος. Κάποιος Λαδίσλας
εἶνε. Αὐτὸ εἶνε ὄνομα πολωνικὸν βεβαίως
εἶνε προγεγραμμένος καὶ ἔφυγε καθὼς
μοῦ εἶπατε, μετὰ τὴν κλοπὴν. Αὐτὸ εἶνε
φυσικώτατον καὶ ἀποδεικνύει ὅτι ὁ κύ-
ριος δὲ Κερνοὲλ δὲν εἶνε διόλου ἔνοχος.

Δὲν ἐπληροφορήθητε ποτὲ ὑποθέτω ὅτι
εἶχε σχέσεις μὲ ἀνθρώπους ξένους καὶ ὑ-
πόπτους.

— Ὡς πρὸς τὸν Γῶγον, παραδέχομαι ὅτι
τὸν ἐβοήθησεν αὐτὸν τὸν Πολωνόν. Ἡ
χεῖρα Πιριὰχ μόνον ἐδύνατο νὰ μὰς πλη-
ροφορήσῃ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος, ἀλλὰ δὲν
θὰ πάγω νὰ τὴν ἐρωτήσω, διότι θέλω τὸ
καλὸν τοῦ παιδιοῦ της.

— Ἄλλως τε αὐτὸ τὸ παιδί ἂν δὲν ἀνα-
κτῆσῃ ἐντελῶς τὸ λογικόν του δὲν ἔμοι-
ρεῖ νὰ δώσῃ πληροφορίας καὶ ἕως τότε
ἐλπίζω ὅτι θὰ ἔχωμεν τελειώσει τὰς ὑ-
ποθέσεις μας μὲ τὸν συνταγματάρχην
Βορυσῶφ.

Ὁ σκοπός μου, ὁ μόνος μου σκοπός, εἶ-
νε νὰ ἐπανορθώσωμεν τὸ ἀδικήμα ποῦ ἔ-
γινεν εἰς τὸν κύριον δὲ Κερνοὲλ.

— Σὰς παρακαλῶ δὲ νὰ μοῦ ἐπιτρέ-
ψετε καὶ ἐμὲ νὰ σὰς βοηθήσω, ἀνέκραξεν
ὁ Μάξιμος μετὰ ζέσεως. Καὶ ἐγὼ ἔχω
κάτι νὰ ἐπανορθώσω... ἔχω νὰ ἐξαγο-
ράσω τὴν ἀφροσύνην της χθές.

Καὶ πρὶν τεθῶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς σας,
θὰ σὰς διηγηθῶ καταλεπτῶς τὴν ἱστο-
ρίαν της κλοπῆς. Πρέπει νὰ τὰ μάθετε
ὅλα.

— Μά... δὲν τὰ ξέρω ὅλα; Ἐμαθα
μετὰ μεγάλης μου λύπης ὅτι μαζὺ μὲ τὸ
κιβωτίδιον ἐπῆραν καὶ πενήντα χιλιά-
δας φράγκα.

— Εἶνε ἀληθές; ἀλλὰ δὲν σὰς εἶπα
ὅτι δις ἐπεχείρησαν νὰ βιάσουν τὸ χρη-
ματοκιβώτιον τοῦ θείου μου.

— Τὴν ἰδίαν ἡμέραν;

— Ὅχι, πρὸ δύο ἡμερῶν καὶ ἡ πρώτη
ἀπόπειρα συνοδεύθη ὑπὸ πολὺ περιέργους
περιστάσεις. Ἐγὼ καὶ ὁ φίλος μου Βι-
νιορὺ μόνον τὸ γνωρίζομεν.

Μίαν τετάρτην, μετὰξὺ τῶν δέκα καὶ
ἐνδεκα ἐπηγαίναμεν εἰς τοῦ θείου μου νὰ
περάσωμεν τὸ βράδυ, ὅτε εἰς τὴν ἐξώθυ-
ραν συνηντήσαμεν δύο ἄτομα, τοὺς ὁποί-
ους ἐνομίσαμεν ὡς προσκεκλημένους. Ἐ-
ξεπλάγημεν ὅμως ἅμα εἶδαμεν φῶς εἰς
τὰ γραφεῖα. Ἐμβήκαμε μέσα ἡ πόρταις
ὅλαις ἦσαν ἀνοικταίς. Ἐνα κηρὶ ἔκαίε
ἀπάνω εἰς ἓνα τραπέζι. Τὸ ἐπῆρα καὶ ἔ-
τραξα νὰ φωτίσω εἰς τὸν Βινιορὺ, ὁ ὁποῖος
ἐπήγαγεν εἰς τὸ χρηματοκιβώτιον καὶ
ἐκεῖ ἀνεκαλύψαμεν κάτι τι τρομακτικόν.

Τὸ χρηματοκιβώτιον φυλάσσεται ἀπὸ
ἓνα μηχανήμα, τὸ ὁποῖον συλλαμβάνει
ἀπὸ τὸ χέρι ἐκείνον, ὁ ὁποῖος προσπαθεῖ
νὰ τὸ ἀνοίξῃ, χωρὶς προφυλάξεις τινάς.
Αὐτὸ τὸ μηχανήμα εἶχεν ἐνεργήσῃ συ-
νέλαβε μίαν γυναῖκα καὶ τὸ χέρι της ἦτο
μαγνητωμένον ὥστε διὰ νὰ μὴ συλλη-
φθῆ αὐτὴ ἡ γυναῖκα, ἔκοψε τὸ χέρι της.

— Νομίζετε ὅτι ἦτο καμμιά τυχαία;
ἠρώτησεν ἡ κόμησσα διὰ φωνῆς πλλο-
μένης.

— Ὅχι, βέβαια. Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐσκέ-
φθην ὅτι ἡ κλοπὴ αὐτὴ εἶχεν αἰτίαν ἰ-
δικαιτέραν. Καὶ κατόπιν, ἅμα ἔμαθα ὅτι
ἐκλάπη τὸ κιβωτίδιον τοῦ Ρώσσου, εἶδα
ὅτι δὲν ἦπατώμην.

Δυστυχῶς ἐγὼ καὶ ὁ Βινιορὺ ἐτηρήσα-
μεν τὸ πρᾶγμα μυστικόν. Ἡ γυνὴ δὲν ἐ-
πληρώθη, διότι θὰ ὑπέφερε φοβερὰ ἐκ τοῦ
ἀκρωτηριασμοῦ...

— Ἐκτὸς ἂν δὲν ἀπέθανε.

— Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι εἶχε κάποιον
συνένοχον, ἓνα Λαδίσλαν, καθὼς εἶπεν ὁ
Γῶγος, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας, ὁ συνένο-
χος αὐτὸς καλλίτερον πληροφορηθεὶς ἢ
πρότερον, ἤνοιξε τὸ χρηματοκιβώτιον καὶ
ἐπῆρε ὅ,τι ἤθελε. Τώρα νὰ σὰς διηγηθῶ
τὴν ἱστορίαν της χειρὸς.

— Καὶ τὸ χέρι ἠρώτησεν ἡ κόμησσα
τί τὸ ἐκάματε;

— Ἀπεφασίσαμεν μετὰξὺ μας νὰ μὴ
ὀμιλήσωμεν εἰς κανένα περὶ τοῦ συμβάν-
τος αὐτοῦ.

Ὁ Βινιορὺ ἐφοβεῖτο μήπως τὸν κατη-
γορήσουν ὡς ἀμελεῖ κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν
του, καὶ ἐγὼ εἶχα ὀρεγὴν νὰ κάμω τὸν ἀ-
στυνόμενον γιὰ νὰ ἀνεκαλύψω τὸν ἔνοχον,
χωρὶς τὴν βοήθειαν κανενός.

Τὸ πρᾶγμα δὲν μοῦ ἐφάνετο ἀδύνα-
τον. Πρῶτον ἦτο εὐκόλον νὰ ἀναγνωρίσω
τὴν κλέπτριαν ἀπὸ τὸ χέρι καὶ δεύτερον
εἶχεν ἀφήσει μαζὺ μὲ τὸ χέρι της καὶ
ἓνα βραχιόλι.

— Μεγάλῃ ἀπροσεξίᾳ ἐκ μέρους τοῦ
αὐτῆς γυναικός.

— Δὲν ἦτο ἀπροσεξία. Τὸ βραχιόλι
ἦτο τόσο καλὰ σφιγμένον εἰς τὸ μάγγα-
νον, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ τὸ πάρῃ καν-
εὶς χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὸν μηχανισμόν.

Τὸ μέσον αὐτὸ ὁ συνένοχος τὸ ἐζήτησεν,
ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸ εὕρῃ, ἀφοῦ ἡ-
ναγκάσθη νὰ κόψῃ τὸ χέρι της συντρό-
φου του.

Ἐπῆρα λοιπὸν τὸ χέρι καὶ τὸ βραχιόλι,
ἀλλὰ μόνον τὸ βραχιόλι ἐφύλαξα.

Τὸ χέρι τὸ ἔρριψα εἰς τὸν Σηκουάναν
ἀπὸ τὴν γέφυραν της Ὀμονοιᾶς.

— Δὲν τὸ ἐψάρευσαν; Μοῦ φαίνεται
ὅτι ἐδιάβασα κάπου εἰς τὰς ἐφημερίδας
περὶ αὐτοῦ.

— Ναί, τὸ Παρίσι ὁλόκληρον ἔγινεν
ἀνάστατον μερικαίς ἡμέραις. Ἐδημιούρ-
γησαν μυθιστορήματα καὶ εἶπαν τόσα ἄλ-
λα πράγματα, ἀλλὰ κανεὶς δὲν εὕρε τὴν
ἀλήθειαν. Καὶ ἐπὶ τέλους μίαν νύκτα, τὸ
κομμένο χέρι ἐκλάπη ἀπὸ τὴν Μόργην ὅ-
που τὸ εἶχαν ἐκτεθειμένον.

— Ναί, τὸ ἔμαθα, ἐψιθύρουν ἡ κόμησα
καὶ τὸ βραχιόλι;

— Τὸ βραχιόλι καὶ κείνο τὸ ἐπῆρε
πάλιν ἡ πρόην κάτοχός του. Μὲ τὴν δια-
φορὰν ὅτι τὸ φορεῖ τώρα ἀπὸ τὸ ἄλλο
χέρι.

— Μὰ πῶς, τὸ ἐκάματε;

— Ὅχι, ἀλλὰ μοῦ τὸ πῆραν. Πρέπει
νὰ σὰς πῶ, κυρία, ὅτι τὸ φοροῦσα εἰς τὸ
χέρι μου καὶ τὸ ἔδειχνα εἰς τὸν καθένα.
Πρᾶγμα γελοῖον, καὶ δι' αὐτὸ μ' ἐπερίπαι-
ζαν ἀρκετοί.

— Καὶ μὲ μοῦ φαίνεται. Δὲν τὸ ἐφο-
ροῦσατε τὴν ἡμέραν ποῦ ἤλθατε πρώτην
φορὰν ἐδῶ;

— Ἀλήθεια, καὶ τὸ ἔρριψατε κάτω μὲ
ἓνα διαξιφισμόν. Δὲν μ' ἐπεριπαίζατε ὅμως
Ἄπ' ἐναντίας μοῦ εἶπατε πῶς ἤμουν πολὺ
εὐτυχῆς, ὅτι ἀγαπῶ καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ
φυλακτῶ περισσότερον τὰ δῶρα της ἐρω-
μένης μου. Ἐρως εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐ-
τὴν δὲν ὑπῆρχεν, ἀλλὰ θὰ ἔκαμνα καλὰ
νὰ ἀκολουθήσω τὴν συμβουλὴν σας. Μοῦ
τὸ ἤρπασε κάποιος ἄν νὰ ἤμουν μωρὸ
παιδάκι.

— Πῶς! ἡ ἔνοχος εἶχε τὴν αὐθαδεϊάν
νὰ σχετισθῆ μαζὺ σας διὰ νὰ σὰς πάρῃ
τὸ κόσμημα.

— Ὡ! ὄχι, δὲν εἶνε ἡ ἰδέα. Αὐτὴ
ἔχει καὶ τὰ δύο της χεῖρα, καὶ τί χέ-
ρια...

— Ὅστε, ἠρώτησεν ἡ κόμησσα μετὰ
μικρὸν ἐνδοιασμόν, ἐνήργει διὰ λογιμα-
σμόν ἄλλης;

— Δὲν ἀμφιβάλλω, ἀλλὰ γνωρίζει τοὺς
κλέπτας καὶ φαίνεται πῶς ἔχει καὶ αὐτὴ
τὴν οὐρανὴν της εἰς τὴν ὑπόθεσιν της κλο-
πῆς.

Περὶ της γυναικὸς αὐτῆς σὰς ἔχω ὀ-
μιλήσει ὅταν μ' ἔσωσε ἓνα βράδυ ὁ Γῶ-
γος. Αὐτὴν μοῦ τὴν ἔδειξεν ὁ ἰατρὸς Βιλ-
λαγῶς εἰς τὸ σκέτιν καὶ ἔκαμα κακὰ νὰ
τὴν ὀδηγήσω εἰς τὸ σπίτι της, εἰς τὴν
ὄδον Ζουφροᾶ.

Ἐξῆ μὲ τὸν Πολωνόν ἐκείνον, τὸν ὁ-
ποῖον ὁ Γῶγος μοῦ εἶπεν ὅτι ἔκλεψε τὸ
κιβωτίδιον, τὸν Λαδίσλαν αὐτόν, ὁ ὁ-
ποῖος ἐχάθη μὲ τὴν κυρίαν, εὐθὺς ἅμα ἐ-
πῆραν τὸ βραχιόλι πίσω.

Τὸ δὲ σπουδαιότερον εἶνε ὅτι αὐτὴ ἡ
κυρία, ἡ αὐτοκαλουμένη κυρία Σερζάν,

είχε δειπνήσει πρὸ τῆς κλοπῆς μὲ μίαν γνωστὴν μου κοκόταν.

Τὸ δὲ βραχιόλι τὸ ἐφόρει εἰς τὸ ἀγγλικὸν καφεῖον ἐκεῖνο τὸ βράδυ.

Ἡ κόμησσα ἤκουε μετὰ μεγάλης προσοχῆς, χωρὶς νὰ τὸν διακόπῃ καὶ χωρὶς νὰ φανῇ ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας τῆς ἢ ἐντύπωσις, τὴν ὁποίαν τῆς ἐπροξένει.

— Ἀφ' ὅσα ἤκουσα, εἶπε βραδέως, συνεπέρινα ὅτι ὁ κύριος δὲ Καρνοὐλ εἶνε ἀθῶς. Ἡ προκίσησός μου τὸ ἔλεγε. Τώρα ἔχω πεποιθήσιν σταθεράν.

Μοῦ λέγετε ὅτι ἐγένοντο δύο ἀπόπειραι κλοπῆς, καὶ ὅτι ἡ πρώτη συνέβη ἕνα βράδυ ὅτε ἔδιδεν ἐσπερίδα ὁ κύριος Δορζέρ. Ὁ κύριος δὲ Καρνοὐλ ἦτο βέβαια εἰς τὴν αἰθούσαν τοῦ θεῖου σας, ἐνῶ τὸ χρηματοκιβώτιον ὑπείλειτο.

— Ὁ, βεβαίωτάτα. Δὲν ἔλειπε ποτέ.

— Δὲν ἦτο λοιπὸν μὲ τοὺς κλέπτας. Μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς πῶς τοὺς εἶχε δώσει πληροφορίας ἢ πῶς τοὺς εἶπε τὸν τρόπον νὰ ἀνοίξουν τὸ χρηματοκιβώτιον, ἀλλ' εἶνε ἀπαράδεκτον. Ἡ γυνὴ ἐκεῖνη τότε δὲν θὰ ἔχανε τὸ χέρι τῆς, διότι θὰ ἦτο προειδοποιημένη περὶ τοῦ μηχανισμοῦ καὶ θὰ ἤξευρε πῶς νὰ τὸν καταστήσῃ ἀβλαβή.

Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος μετὰ δύο ἡμέρας ἔκλειψε τὸ κιβωτίδιον, τὰ ἤξευρεν ὅλ' αὐτά.

Νομίζετε ἴσως ὅτι εἰς τὸ διάστημα τοῦτο ὁ κύριος δὲ Καρνοὐλ τὸν εἰδοποίησεν;

Ἐπιβεβαιώσας. Ὁ γραμματεὺς, ὁ γνωρίζων τὰ μυστικά του κυρίου του, ἔπρεπε νὰ εἰξεύρῃ καὶ τὴν ὑπαρξὴν τῶν μαγγάνων καὶ ἂν ἦτο συμβουθὸς τῶν κλεπτῶν, βεβαίως θὰ τοὺς εἰδοποιεῖ περὶ ὧν αὐτῶν πρότερον.

— Ὁλ' αὐτὰ εἶνε σωστά, ἐπιθύρουν ὁ Μαξίμος.

— Καὶ τὸσφ, ἐπανελάβε μετὰ ζήσεως ἡ κόμησσα, ὥστε δὲν μ'πορῶ νὰ ἐνοήσω πῶς κανεὶς ἀπὸ σας δὲν τὸ ἐσκέφθη, ἀλλ' ἡ κλοπὴ ἀνεκαλύφθη.

Νὰ κατηγορήσῃ κανεὶς ἄνθρωπον ἀπόντῃ, εἶνε ἀνήκουστον.

— Ὅχι ἐγώ. Δὲν τὸν κατηγορήσῃ ἐγώ. Δὲν ἤμουν ἐκεῖ.

— Τὸ ζεύρω, ὁ Γῶγος μοῦ εἶπεν, ὅτι ἦτο ἐκεῖ ὁ Ρῶσος μόνον καὶ ὁ ταμίας. Καὶ ὁ Ρῶσος ἦτο ἀπ' ἐξῆς, ἐνῶ ὁ ταμίας ἦτο μόνος, ἀμα παρετήρησεν ὅτι τὸ χρηματοκιβώτιον ἦτο ἀνοικτόν.

— Ἀληθῶς, ἀλλ' ἐφώνησεν ἀμέσως τὸν συντάγματάρχην Βορισῶφ, καὶ σχεδὸν ἀμέσως ἐκάλεσαν τὸν θεῖόν μου.

Ὁ Βινιούρ ἐμέτρησεν ἐπὶ παρουσίᾳ του τὰ πράξ.

— Καὶ εὐρήκην πῶς ἔλειπε τὸ κιβωτίδιον καὶ ὁ ταμίας εἶπεν ὅτι ἔλειπε καὶ ποσὸν χρηματικόν, δὲν ἤξεύρω ἀκριβῶς πόσα, ἀλλὰ ἀσήμενον σχετικῶς. Καὶ τὸν ἐπιστεύσαν.

— Μοῦ φαίνεται ὅτι ἐκτός ἀν' ἐκλάπη μόνος του ...

— Δὲν προκίεται περὶ τούτου. Ἰδοὺ τρεῖς ἄνθρωποι, ἠνωμένοι ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ἐνεκα συμβάντος τίνος, τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷς ἐξ' αὐτοῦ ἐνδιαφέρει. Χωρὶς νὰ σκεφθῶσι, χωρὶς

σχεδὸν νὰ ἐξηγηθῶσιν, οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, συμφωνοῦσι ὅπως κατηγορήσωσιν ἄνθρωπον, τοῦ ὁποίου ὁ βίος μέχρι τοῦδε ὑπῆρξεν ἀμεμπτος.

Ἐπεται συνέχεια.

Αἰεταῖος

Κ. ΦΕΡΣΤΕΡ

ΕΝΕΚΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ

Διήγημα.

[Συνέχεια καὶ τέλος]

Μετὰ τινος ἡμέρας ἤρχισεν ἄδουσα τὴν ἐσπέραν ἐν τῷ καφεναίῳ τὰ ἄσματα τῆς, ἅτινα αὕτη συνάδευε μετὰ τινων κρούσεων ἐπὶ τῆς δερβούκας καὶ ἡ ἐπιτυχία τῆς ὑπερέβη πᾶσαν προσδοκίαν. Αὕτη κατεκλύσθη ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων αὕτην ἀράβων ὑπὸ ἐνδείξεων ἔρωτος καὶ προτάσεων διαφόρων, ἀλλὰ ψυχρῶς ἅπαντα ἀπεποιήθη. Τοῦτο τὴν κατέστησε πασίγνωστον, καὶ ἡ σκληρὰ ἐπιφύλαξις τῆς καθίστα αὕτην ἀξιεράστοτέραν. Οὐδεὶς ὄλων αὕτης τῶν λατρευτῶν διήγειρε πρὸς αὕτη βελύτερον τι ἐνδιαφέρον, εἰς οὗ ἐσπέραν τινὰ ἐν τοῖς ἀκροαταῖς τῆς παρετήρησεν ὠραῖόν τινὰ νέον. Ὑψηλοῦ ἀναστήματος, οὐδὲως περὶ τῆς εὐνοίας τῆς διαφερόμενον. Τοῦτο ἐφάνη τῇ Ἰτσα παραδόξον, καὶ ἀπεφάσισεν ἵνα παντὶ σθένει κατακτήσῃ τὸν ἀδιάφορον. Πρὸς τοῦτο παρετήρησεν αὐτὸν κρυφίως προσεκτικώτατα, καὶ ἐνόμισεν ὅτι ὁ Ἀχμετ ἀγαπᾷ αὕτην, τοὐλάχιστον ὅσφ καὶ οἱ λοιποὶ, ἔμενε δὲ μακρὰν μόνον ἐκ συνέσεως ἢ ἐκ δειλιάς. Τοῦτο τὴν ηὐχαρίσκει καὶ ἠσθάνετο ἑαυτὴν ὑποχρεωμένην πρὸς τὸν νέον ἐπὶ τῇ ἐπιφύλαξί του καὶ ὁ νοῦς τῆς μετ' οὐ πολὺ τὸσφ ἀπερροφήθη ἐκ τῆς σκέψεως αὐτοῦ, ὥστε ἡδινάτει πλέον νὰ ποικύρῃ, ὅτι ὁ παλαιὸς τῆς ἔρωτος ἐλησμονήθη.

Ὁ Ἀχμετ ἐκ τῆς στενῆς μετ' εὐρωπαϊῶν συγγροτήσεως εὐγενεῖς τρόπους ἀπολαβῶν, καὶ λαμπρὰν παρὰ τοῦ πατρὸς του κληροδοτήθεισαν περιουσίαν κατημένοσ, ἐξῆ ἑυρωπαϊστὶ ἀκούοντως καλῶς, καίπερ εὐσυνειδήτως τὰς διδασχὰς τοῦ Κορνιού πηρῶν καὶ ἐξαίρετου ὑπολήψεως ἐν τοῖς συμπατριώταις του ἀπολαμβάνων.

Ἠγάπα τὴν Ἰτσα ἐξ ὅλης ψυχῆς, ἀλλ' ἰδῶν συχνάκις τοὺς ποθοῦντας αὕτην σκωπτικῶς ὑπ' αὕτης ἀποκρουσμένους, ἐξέλαθεν ὡς μίαν ἀσπλαγχνὸν ἐρωτότροπον, ἧς δὲν ἠθελε νὰ γείνη θύμα.

Ὁὕτω εὐρίσκοντο τὰ πράγματά, καθ' ὃν καιρὸν ὁ Ἀγᾶς διεξήγαγε τὴν προμημονευθεῖσαν συνομιλίαν μετὰ τῆς Ἰτσας. Ἐχούσα δ' αὐτῇ τηλεκλύτην δαφιλῆ ἐκλογὴν μνηστήρων καὶ πιεζομένη ὑπ' αὐτῶν πρὸς ἀπόφασίν τινὰ ἀπεκρίθη:

— Δότε μοι προθεσμίαν τριῶν μηνῶν, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ὁποίων θέλω ἀποφασίσει.

Ἠλιπίσεν, ὅτι ὁ Ἀχμετ ἴσως ἐν τῷ μεταξὺ θὰ ἐδήλου τὴν ἀγάπην του· ἀλλ' οἱ τρεῖς μῆνες παρελήθον, χωρὶς οὐδεμίαν λέξιν περὶ τοῦ ἔρωτός του νὰ εἴπῃ· τοῦτου ἐνεκεν ἐσκέψατο αὕτη:

— Ἰσως μὲ ἀγαπᾷ μὲν, ἀλλ' οὐχὶ ὅσον ἐπίστευσα ἢ καὶ μὲ περιφρονεῖ μάλλον καὶ εἶμαι μωρὰ, νὰ ἐξαρτήσω τὴν καρδίαν μου ἐξ αὐτοῦ.

Ἐνεκα τῶν σκέψεων τούτων ἡ κόρη ἦτο βαθῶς τεταραγμένη καὶ καταλυπημένη. Τὴν ἐσπέραν, πορευομένη κατὰ τὸ σῆμα εἰς τὸ καφεναῖον, εὔρε τοὺς ἀκροατὰς τῆς ὄλους καὶ παρετήρησε τὸν Ἀχμετ ἐν τῇ συνῆθει αὐτοῦ θέσει. Ἡ Ἰτσα ἔλαβε τὴν δερβούκα τῆς καὶ ἀποδοδομένη ἐν ταῖς σκέψεσιν αὕτης προανέκρουσεν ἐπὶ μακρὸν καὶ εἶτα ἐψάλλεν ἐν τῶν μελαγχολικῶν ἀραβικῶν ἄσματων μετ' ἀληθοῦς παραφόρου ἐκφράσεως. Μόλις τὸ ἄσμα ἐτελείωσεν εἰς τῶν παρόντων λαβῶν τὸν λόγον ἤρχισεν:

— Σήμερον εἶνε ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ προθεσμία ἐληξε καὶ ἡ δορκὰς πρέπει νὰ ἐκλέξῃ.

— Τὸ γνωρίζω, ἀπήντησεν ἡ Ἰτσα, καὶ θὰ κρατήσω τὴν ὑπόσχεσίν μου· ἀλλ' ἠθελον νὰ μοι δώσετε ἐτι καιρὸν τινὰ, ἴσως ἀκόμη τρεῖς μῆνας.

Ψιθυροὺς ἀντιρρήσεως διέτρεξε τὰς σειρὰς· μόνος ὁ Ἀχμετ ἐσίγα.

— Σὲ τρεῖς μῆνας μ'πορεῖ νὰ πεθάνουμε, ἐφώνησεν οἱ ἄλλοι.

— Δὲν ἀποθνήσκαι κανεὶς τὸσφ ταχῶς, ἀπεκρίνατο ἡ Ἰτσα· ἄλλως τε ἐὰν δὲν ἀπεφασίσῃ ἀκόμη, εἰσθε σεῖς μόνον ἡ αἰτία, διότι οὐδὲν ἐκάματε, τὸ ὁποῖον νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεώς μου.

— Πῶς! δὲν ἐκάμαμε τίποτε! ἐφώνησεν ὄλοι ἐν χορῷ.

— Δὲν σοὶ προσέφερα δύο χιλιάδας δοῦρα; εἶπεν ὁ εὐτραφῆς Ἰμπραῖμ.

— Δὲν σοὶ ἀπέστειλα χρυσοῦς κοσμηματα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν; ἐφώνησεν ἄλλος τις.

— Δὲν ἔλαβες ἀπὸ ἐμὲ τρία τρυφερώτατα ἀρνία; εἶπε τρίτος τις.

— Δὲν σοὶ ἀπέστειλα τὰ λεπτότατα περικλυμάματά; ἐπρόσθεσεν ἕτερος.

Ὁὕτω ὁ θόρυβος ἠδύκταν ἐπὶ μάλλον· ὄλοι οἱ παρόντες ὠμίλου συγχρόνως, ἐκαστὸς ἠθελεν, ὥστε αἱ ἀπικιτήσεις του νὰ ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τῆς εὐνοίας τῆς Ἰτσας. Ὁ Ἀχμετ, εἰ καὶ σιωπῶν, κατέστη ὠχρότατος.

— Ἠσυχάσατε, εἶπεν ἡ Ἰτσα διὰ δικτατορικῶς νέυματος τῆς μικρᾶς τῆς χειρός. Πρέπει ἐν τούτοις νὰ ἐπαναλάβω ὅτι οὐδὲν ἐκάματε. Δὲν χρειάζομαι τὸ χρῆμά σου, Ἰμπραῖμ, δύνασαι νὰ τὸ κρατήσῃς. Σὺ, Χασάν, δύνασαι τὰ χρυσοῦς σου κειμήλια νὰ λάβῃς ὀπίσω· τ' ἀρνία σου, Ὁσμάν, ἀπὸ πολλοῦ κατεφαγῶθησαν, καὶ τὰ περικλυμάματά σου, Μοσμέτ, ἀρμύζουσιν ἐξαισίως εἰς τὴν Αἰθιοπίδα, ἧτις σ' εὐχαρίσται· δι' ἐμὲ ὅμως οὐδεμίαν ἰδιαιτέραν ἀξίαν ἔχουσιν· ὀφείλατε ἔκτακτόν τι νὰ ἐκάματε.

— Εἰπέ, ἐφώνησεν ὄλοι, θέλομεν ὑπακούσει.

— Ἀλλὰ δὲν ἀπόκειται εἰς ἐμὲ νὰ σας εἶπω τί ὀφείλετε νὰ κάμετε· μήπως δὲν εἶχατε τριῶν μηνῶν καιρὸν νὰ σκεφθῆτε περὶ τούτου.

— Νὰ δώσωμεν χάριν σοῦ ἑορτῆν τινά, καθ' ἣν νὰ ἐκλέξῃς τὸν θαρραλέωτερον ἱππέα, ὅστις καλπάζων δύναται νὰ ἐκκενῇ ἀπαύστως τὰ ὄπλα του;

Ἐμόρφασεν ἡ Ἴτσα ἀντὶ πάσης ἄλλης ἀπαντήσεως περιφρονητικῶς.

Ἄλλος τις ὑπέλαβεν:

— Νὰ φονεύσω ἕνα λέοντα καὶ νὰ σοὶ φέρω τὸ δῆμα του.

— Πρὸς τοῦτο ἤθελες χρειασθῆ τὸνλάχιστον δεκατέσσαρας ἡμέρας. Βλέπετε λοιπὸν κελῶς ὅτι μία νέα ἀναβολὴ εἶνε ἀναγκασία;

— Ὅχι, ὄχι· καμμίαν ἀναβολὴν, ἔκραζαν ὅλοι, ἀποφάσισε καλλίτερον ἀμέσως.

— Λοιπὸν καλὰ ἄς γείνη ἡ ἐπιθυμία σας· ἀλλὰ δυσκολεύομαι νὰ προτιμῆσω ἐξ ὑμῶν, διότι εἴσθε πάντες διακεκριμένοι· διὰ τοῦτο θέλω νὰ σᾶς θέσω ὄρον, καὶ ὅστις ἐκτελέσει τοῦτον θὰ με λάβῃ σύζυγον.

— Λέγε, λέγε.

— Εἴμεθα εἰς τὸ μέσον τοῦ Ραμαζανίου καὶ τηρεῖτε ὅλοι ἀκριβῶς τὴν ἐντολὴν τοῦ νὰ νηστεύετε ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, ὡς πιστοὶ Μουσουλμάνοι· δὲν εἶνε ἀληθές;

— Μάλιστα, ἀνέκραζαν ἐν χορῷ.

— Εἴσθε πεπεισμένοι, ὅτι, ὅστις τὰς νηστείας παραβῆναι ἀποστρεφῆται τῶν ἡδονῶν τοῦ Παραδείσου;

— Τοῦτο λέγουσι τὰ ἱερὰ βιβλία.

— Λοιπὸν κελῶς· θὰ δώσω τὴν χεῖρά μου εἰς τὸν προτιμῶντα ἐμὲ τῶν Οὐρὶ τοῦ Παραδείσου· αὐριον, περὶ τὴν μεσημβρίαν, θὰ ἔλθω ἐδῶ φέρουσα μίαν λοπάδα ὑπ' ἐμοῦ παρεσκευασμένου *κοσκουσοῦ*, καὶ ὅστις φάγει μαζύ μου ἐξ αὐτοῦ, θὰ γείνη σύζυγός μου, καὶ εἰς τοῦτον θέλω πιστῶς καθ' ὅλον τὸν βίον μου ἀφωσιωθῆ.

Οἱ ἀχροαταὶ ἔμειναν ἐμβρόντητοι ἐπὶ τῇ προτάσει ταύτῃ, καὶ βαθεῖα σιγὴ ἐπηκολούθησε, μεθ' ἣν πανταχόθεν ἀντιλογίαι ἰσχυραὶ ἐξερράγησαν.

— Δὲν εἴσθε ὑποχρεωμένοι νὰ ἔλθετε· προτιμῆσατε ν' ἀκολουθήσατε τὰς ἐντολὰς τοῦ Παραδείσου· δὲν ἐναντιοῦμαι· ἀλλ' ὅ,τι εἶπα, εἶπα.

Εἶτα περιεκαλύφθη διὰ τοῦ *σαλίου* τῆς καὶ ἀπῆλθε· διερχομένη δὲ πρὸ τοῦ σιγῶντος Ἀχμετ, ἔρριψεν αὐτῷ βαθύ ἐταστικὸν βλέμμα.

Μετὰ τὴν ἀπέλευσίν τῆς μέγας θύρουβος ἐγένετο ἐν τῷ καφενεῷ καὶ πάντες ἐφώναζον μεγαλοφῶνως:

— Ἡ γυναῖκα αὐτῆ εἶνε διάβολος, ὁ ὅποιος μεταξὺ μας φανερώθηκε νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστιν μας· θὰ πληρώνεται βεβαίως ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς νὰ μᾶς φέρῃ 'στὸ κακόν' δὲν θὰ ἔλθω.

— Οὐτ' ἐγώ, οὐτ' ἐγώ! ἐφώναζον.

Ἐκαστος ὅμως διελογίζετο ὅτι ἐὰν ἐπρόκειτο μόνον νὰ πορευθῆ παρὰ τῇ Ἴτσα καὶ ἐκεῖ πρὸ τεσσάρων ὀφθαλμῶν νὰ φάγῃ ὀλίγον δὲν θὰ ἐπειράζεν, ἀλλ' ἐδῶ, παρούσῃ τοῦ κόσμου ὅλου, τί θὰ ἔλεγέ τις;

Μόνος ὁ Ἀχμετ οὐδεμίαν λέξιν ἐπρόφερον, ὡς πρὸς τὴν πρότασιν τῆς Ἴτσας,

ἀλλ' ἐκάθητο βεβουθισμένος εἰς βαθείας σκέψεις· ἡ εἰλικρινὴς πίστις του ἐπανεστῆ κατὰ τῆς σκέψεως τοῦ νὰ παραβῆ τὸ Ραμαζάνιον, ἀλλὰ τὸ βλέμμα τῆς κόρης εἶχε συγκινήσει αὐτὸν βαθέως καὶ καταστήσει ἀμφιρροπῆ.

Καὶ ἡ Ἴτσα ἐπίσης ἦτο βεβουθισμένη εἰς συλλογισμοὺς μεγάλους. Ἦτο πεπεισμένη ὅτι ἀπῆλλάγη ἀπάντων τῶν μνηστῆρων τῆς, διότι ἐγίνωσκε τοὺς συμπολίτας τῆς ἀκούστικως, ὥστε νὰ γνωρίζῃ, ὅτι εὐκόλως μὲν ἐφ' ἀπαξ παραβαίνουσι κρυφίως τὴν νηστείαν, ἀλλὰ τοῦτο ἀντὶ οὐδενὸς θὰ ἔπραττον δημοσίως· τοῦτο ὀλίγον διέφερον αὐτῆν. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως ὁ Ἀχμετ ἠγάπα αὐτὴν ἐπὶ τασούταν, ὥστε χάριν τῆς νὰ καταπατήσῃ τὴν πίστιν του καὶ τὴν ὑπερηφανίαν του;

Τὴν ἐπιούσαν ἦλθεν αὐτῇ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸ καφενεῖον ὑπὸ τῆς Αἰθιοπίδος τῆς ἀκολουθουμένης· ἥτις ἐκόμιζε λοπάδα *κοσκουσοῦ*. Εὖρεν ἐκεῖ ὅλους τοὺς μνηστῆράς τῆς συνηθροισμένους, διότι ἔκαστος ἦτο περιεργὸς νὰ ἴδῃ ἐὰν τις ἀπὸ αὐτοὺς θάπατόλμα νὰπαδεχθῆ τοῦτα.

Ἡ Ἴτσα ἐκάθησεν ἐπὶ τινος θρανίου, ἡ δ' Αἰθιοπίς ἔθηκε πρὸ αὐτῆς τὴν λοπάδα μετὰ τοῦ ἀχνίζοντος καὶ τὴν ὀρεξιν διεγείροντος ἐδέσματος καὶ ἐνὸς πηλίνου ἀγγείου πλήρους γάλακτος. Ἡ νέα εἶτα κτητύθη τὸ ἐρωτηματικὸν καὶ διαπεραστικὸν βλέμμα τῆς πρὸς τὴν συνάθροισιν.

Ὅλοι ἐφλέγοντο ἐξ ἐπιθυμίας κρυφίως νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὸ γεῦμά τῆς, ἀλλ' ἡ ἀκαταμάχητος φιλαυτία, ἡ δεσπόζουσα παντὸς ἄλλου αἰσθήματος παρὰ τοῖς Ἀραβῖν, ἐπὶ πᾶσιν ἐνίκησεν.

Καὶ ὁ Ἀχμετ ἦτο παρῶν, καὶ τὸ βλέμμα του συνῆντα τῷ τῆς Ἴτσας, αὐτῇ δὲ εὐσταθῶς βλέπουσα αὐτὸν πολὺ ἀνησυχούντα εἶπεν:

— Οὐδεὶς λοιπὸν ἀποφασίζει; πρέπει μόνη νὰ φάγω; κἀνεὶς λοιπὸν πραγματικῶς δὲν με ἀγαπᾷ;

Οἱ δηκτικοὶ λόγοι τῆς ἤχησαν τόσῳ λυπηρῶς, ὥστε ὁ Ἀχμετ ἀπόλεσε σχεδὸν τὸ λογικὸν του, καὶ ὡς προσελκυσμένος ὑπ' ἀκατασχέτου μαγνήτου, μόλις γινώσκων τί πράττει, ὤρμησε πρὸς τὴν Ἴτσαν καὶ ἤρπασε τὸ κοιλιάριον, τὸ ὅποιον τῷ προσέφερον, ἀλλὰ προτοῦ ἔτι δυνηθῆ νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὸ στόμα, τοῦ τὸ ἀπέσυρεν.

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ φάγῃς, εἶπεν αὐτῇ ἐρωτύλως· ἤθελον μόνον μίαν ἔνδειξιν εἰλικρινοῦς ἀγάπης νὰ λάβω, ἀλλ' οὐδένα νὰ παρασύρω πρὸς ἀμάρτημα καὶ τοῦ Παραδείσου νὰποστέρησω· ἔλθε τὴν ἐσπέρην ταύτην εἰς τὴν οἰκίαν μου καὶ θέλω μεν συμφάγει.

Εἶτα λαβούσα τὴν χεῖρά του ἠπάσθη αὐτῆν καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς.

Ὁ Ἀχμετ ὅμως ἀκίνητος ἰστάμενος, μόλις ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν εὐτυχίαν του· ἡ Ἴτσα ἠγάπα αὐτόν, ἡ Ἴτσα θὰ ἐγένετο ἰδική του.

Τὴν ἐσπέρην ἔσπευσεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς καὶ ἤκουσε μετ' ἀνεκκαλήτου ἡδονῆς ὅτι πρὸ πολλοῦ ἤδη ἠγαπάτο· τότε ὠμολό-

γησε καὶ αὐτὸς πόσον ἡ καρδιά του ὑπὸ τῆς σκληροῦς ἀμφιβολίας ἐπῆσεν.

Τὴν ἐπιούσαν ἐπορεύθησαν ἀμφοτέροι πρὸς τὸν Καδῆν, ὅστις τοὺς ἤνωσε, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν μέχρι τῆς σήμερον μετενόησε, διότι ἠνώθησαν κατ' ἐγκαρδίως ἐνεπιστεύθησαν ἀλλήλους. Οὕτω ἦσαν καὶ ἔμειναν εὐτυχεῖς.

Ἡ Ἴτσα δὲν εἶχεν ἀνάγκην πλέον νὰ ζῆδῃ εἰς τὸ καφενεῖον, ἀλλ' ἐπιχαρίτως ἤρχε μόνη ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ συζύγου τῆς· τὰ ἄσματα τῆς ὅμως δὲν ἐλησμονήσεν καὶ ὁ ἔσπερινός ἀνεμὸς ἔφερε μετὰ τῶν μεθυστικῶν ἀρωμάτων ἐκ τοῦ πολυπληθοῦς ἐξ ἀνθέων κήπου τῆς συχνότατα ἤχους τινὰς γλυκεῖας μελωδίας πρὸς τοὺς ἔξωθεν διερχομένους, οἵτινες ἐφθόναον τὸν Ἀχμετ, ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ τοῦτο φέρουσιν τῶν ἡδονῶν τοῦ Παραδείσου ἠδύνατο νὰπολαμβάνῃ.

[Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ, κατὰ μετάφρασιν Δ. Δ.]

ΤΕΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ

εἰς τὰ *Ἐκλεκτὰ Μυθιστορήματα*, κατὰ πάσαν ἐποχὴν, ὑπολογιζομένης τῆς ἐτησίας συνδρομῆς εἰς 104 φύλλα.

Τόμοι «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» τῶν ἐτῶν Α', Β' καὶ Γ' δεδεμένοι στερεώτατα καὶ κομψότατα πωλοῦνται ἐν τῷ γραφείῳ ἡμῶν.

Ἐπίσης φύλλα τῶν *Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων* τοῦ Α' καὶ Β' τόμου πρὸς λεπτὰ 20 ἕκαστον, καὶ τοῦ Γ' πρὸς λεπτὰ 10.

Τὰ ἐσχάτως ἐκδοθέντα ἐξ τεύχη τοῦ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ

τοῦ **A. Lutaud**

τροποποιηθέντος συμφώνως τῇ Ἑλλην. Νομοθεσίᾳ ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ ὑφηγητοῦ τῆς Ἱατροδικαστικῆς κ. Α. Δ. Καλλιθεῶκα, πωλοῦνται ἐν τῷ γραφείῳ ἡμῶν ἀντὶ **λεπτῶν 80** ἕκαστον, ταῖς ἐπαρχίαις δὲ καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ἀποστέλλονται **ἀντὶ λ. 60**.

ΕΞΕΔΟΘΗ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

εἰς ἴδιον τεῦχος· ἐκ σελίδων 400

καὶ πωλεῖται ἐν τῷ γραφείῳ ἡμῶν ἀντὶ δραχμῶν 2.

Ἐν τῷ γραφείῳ ἡμῶν πωλοῦνται διάφορα

ΝΕΩΤΑΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Ἑλληνικὰ καὶ Γαλλικὰ.

ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΑΝΘΩΝ

Ὁ Α' καὶ Β' τόμος τοῦ ἀρίστου ποιητικοῦ περιόδικου τῆς Ζακύνθου, πωλοῦνται ἐν τῷ γραφείῳ ἡμῶν ἀντὶ δρ. 8. Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ ἀποστέλλονται ἀντὶ δρ. 9.

ΩΡΑΙΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΧΡΩΜΑΤΙΣΤΟΣ δι' ἐξώφυλλα κλ. πωλεῖται ἐν τῷ γραφείῳ τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων».

ΣΥΛΛΟΓΗ πλουσία στοιχείων καὶ κοσμημάτων διὰ

ΜΕΓΑΛΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ἐκομίσθη ἐσχάτως εἰς τὸ τυπογραφεῖον τῆς **Κορίνθης**, ὁδὸς Πατησίων ἀριθ. 9.

ΜΕΛΑΝΗ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ εἰς τενεκέδες ἐν μίᾳ ὀκάᾳ καὶ 70 δραχμῶν πωλεῖται ἀντὶ **δρ. 4, 28**, ἐν τῷ γραφείῳ τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων».